

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

23 CZER 1952

ROK III

Nr. 23 (58)

1952

WYDAWCA: ZACHĘTA

Tylko do użytku służbowego

S P I S R Z E C Z Y
/ważniejsze informacje/

	str.
Przegląd głównych rynków zbożowych	1
Obroty masłem, serem i jajami w kapitalistycznych Krajach Europy w 1951 r.	7
Obroty mięsem w kapitalistycznych Krajach Europy	8
Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych ...	11
Wiadomości z międzynarodowego rynku cukru	13
Meldunki z rynku węglowego	19
Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku	33
Z międzynarodowego rynku miazgi drzewnej	36
Bawełna	39
Wełna	41
Sytuacja na rynku złomu żelaznego w Niemczech zachod- nich	47
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali ..	48
Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaz- nych	51
Wzrost eksportu maszyn i sprzętu rolniczego z Wielkiej Brytanii	55

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: W pierwszych dniach czerwca zanotowano lekki spadek cen na rynkach północno-amerykańskich, jednak w dniu 10 czerwca wykazywały one ponownie wzrost z wyjątkiem cen pszenicy kanadyjskiej, które nadal spadały. Notowania pszenicy w Chicago były 3.VI o 2 3/4 ¢ niższe od notowań z końca maja i wynosiły 231 3/4 - 231 7/8 ¢ za buszel, poczem podniosły się nieznacznie do 232 - 232 1/8 ¢ w dn. 10.VI /dostawa w lipcu/. W tym samym czasie cena pszenicy Nr 1 północna w Winnipeg stale spadała osiągając 10.VI poziom 222 5/8 ¢ za buszel wobec 227 1/8 ¢ w dniu 27.V. Jęczmień, notowany w Winnipeg dnia 3.VI 117 7/8 ¢ za buszel, oferowano 10.VI po 121 ¢ /dostawa w lipcu/. Cena kukurydzy w Chicago, która 3.VI. spadła o 1 ¢ w stosunku do notowań z końca maja i wynosiła 181 5/8 ¢ wyższa w dniu 10.VI do 184 1/8 ¢. Koła fachowe przewidują mocne tendencje na rynku zbóż w najbliższym okresie. Wielka Brytania zakupuje nadal duże ilości pszenicy kanadyjskiej podczas gdy rynek amerykański jest mało ożywiony. Duże ożywienie wykazuje rynek jęczmienia, głównie dzięki zakupom brytyjskim w Północnej Afryce i na Bliskim Wschodzie. Na rynku kukurydzy i owsa panuje zastój spowodowany brakiem zainteresowania ze strony importerów europejskich.

RYNEK MIESNY: Ostatnie obliczenia wskazują że w 1951 r. import mięsa przez kapitalistyczne kraje Europy był o 15,6% mniejszy niż w 1950 r. kształtując się na poziomie o 34% niższym niż w 1938 r. W tym samym czasie eksport tych krajów wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 11,6% w stosunku do 1938 r. o 19,5%. Rząd angielski opublikował program zwiększenia krajowej produkcji mięsa w najbliższych czterech latach o 250.000 ton rocznie. Przewiduje się wysoki poziom nadwyżki eksportowej mięsa z Urugwaju w najbliższych trzech kwartałach.

RYNEK CUKRU: W związku z rekordową produkcją cukru na Kubie, prezydent Kuby stwierdził, że rząd zamierza zmagazynować 20% tegorocznej produkcji cukru surowego jak również zmniejszyć o 1/3 produkcję w sezonie przyszłym. Nastąpi wycofanie z rynku 1,2 mln ton cukru w celu stopniowego rozprzedania tej ilości w najbliższych 4 latach, zmniejszenie produkcji w 1953 r. do poziomu 5 mln ton, oraz przeznaczenie 125 mln \$ ze skarbu państwa na zakupienie nadwyżek sezonu bieżącego na zmagazynowanie.

Po tym oświadczeniu ceny cukru kontrakt Nr 4 na giełdzie nowojorskiej zyskały kilka punktów. W dniu 13 czerwca Kontrakt Nr 4 notowano na poziomie 4,07 ¢ za lb. na listopiec przy otwarciu i 4,10 ¢ za lb. przy zamknięciu. Późniejsze dostawy wykazywały podobne tendencje.

RYNEK WĘGLA: Według obliczeń komitetu węglowego ECE deficyt węgla w Europie może wynieść w 1956 roku 40-50 mln ton. Austria otrzyma 1.760.000 ton węgla zachodnio-niemieckiego w okresie od 1 stycznia br. do 28 lutego 1953 r. Dania w 1952 roku importować będzie węgiel zachodnio-niemiecki w ilości miliona ton /łącznie z koksem/ Finlandia 40.000 ton a Szwecja 360.000 ton. Ocenia się, że eksport węgla brytyjskiego będzie w br. większy niż przewiduje to program rządowy, określający wywóz 10-12 mln ton.

W dniu 24 maja zapasy węgla w Anglii wynosiły 14,5 mln ton, wobec 10,5 mln o rok wcześniej. Zapasy węgla w Niemczech zachodnich były na koniec I kw. br. półtora raza większe niż w tym samym czasie 1951 roku. Zapasy węgla na kopalniach w Belgii zwiększają się w ilości 15 tys. ton dziennie.

RYNEK KAUCZUKU: w pierwszej dekadzie czerwca na londyńskim rynku kauczuku nastąpiła lekka wyżka cen, pierwsza od wielu miesięcy. W ciągu tego okresu cena RSS Nr 1 /natychmiast/ podniosła się o 2 d na lb i 10.VI br. wyniosła 25 1/2 d za lb. Z dniem 1 czerwca indonezyjskie cło eksportowe na kauczuk obniżone zostało z 25% na 15% ceny fob, a opłata dodatkowa od eksportu kauczuku na obszar dolarowy z 10% na 8% ad valorem. W USA zniesiona została kontrola eksportu kauczuku syntetycznego. Obowiązek uzyskania licencji eksportowej pozostaje jednak w mocy. W związku z trudnościami zbytu produkcja kauczuku syntetycznego w Niemczech zachodnich obniżona została z 500 ton na 300 ton miesięcznie, przy przewidywanym obniżeniu się ceny z 4.60 DM za kg na 2,50-3,00 DM za kg. Rząd angielski postanowił zwiększyć swoje zakupy kauczuku naturalnego na zapasy strategiczne.

RYNEK BAWELNY: ważniejszym wydarzeniem w ostatnich dwóch tygodniach było zniesienie przez rząd egipski opłat eksportowych na bawełnę z bieżącego sezonu, jak również zmniejszenie opłat eksportowych na bawełnę z nowych zbiorów. Spowodowało to automatyczne obniżenie cen bawełny egipskiej o 10 d na lb wywołując znaczne ożywienie o charakterze spekulacyjnym w końcu maja i w pierwszych trzech dniach czerwca przy wzroście cen, w następnych dniach tendencje jednak osłabły. W przeciwieństwie do powyższego w końcu pierwszej dekady czerwca na wszystkich głównych rynkach bawełny zanotowano wyżkę cen. Bawełna amerykańska "Middling 15/16" notowana była w dn. 10.VI po 40,16 ¢ wobec 38,98 ¢ za lb. w dn. 29 maja. Ceny bawełny brazylijskiej wyżkowały również. Bawełna 4,5 osiągnęła cenę 306 cruzeiros za 15 kg wobec 304 cruz. w tygodniu poprzednim. W dn. 10.VI bawełna Ashmuni notowana była z dostawą na sierpień po 73,20 talarów za kantar, wobec 74,30 talarów o tydzień wcześniej. Bawełnę Karnak notowano w tym samym czasie po 125 talarów za kantar.

RYNEK WEŁNY: według obliczeń angielskich konsumpcja wełny w krajach kapitalistycznych w I kwartale br. wzrosła o ca 3% w porównaniu do 6-cio procentowego wzrostu konsumpcji w I kwartale r.ub. Konsumpcja wełny w Anglii wzrosła w I kw. o 6%, we Francji o 11% w Belgii i w Kanadzie o 8% a w USA o 4%. W sezonie kończącym się 30.VI br. Anglia zakupiła na zapasy strategiczne 48 mln lb wełny z obszaru szterlingowego. Na ostatnich aukcjach majowych w Australii ceny utrzymały się na dotychczasowym poziomie. Ogólna ilość wełny wystawionej do sprzedaży na ostatnich aukcjach tegorocznych w czerwcu wynosi w Australii około 245 tys. bel. Ostatnie tegoroczne aukcje w Newcastle z 12-13 czerwca br. charakteryzowały się bardzo mocnymi tendencjami przy wzroście cen o 7,5% w porównaniu z poziomem notowań z ostatnich aukcji majowych w Sydney.

RYNEK ŻELAZA I STALI: w I półroczu br. eksport złomu żelaznego z Niemiec zachodnich nie przekroczy 140 tys. ton w porównaniu z całorocznym eksportem r.ub. 680.000 ton. W II połowie br. eksport złomu zachodnio niemieckiego nie będzie przekraczał 25 tys. ton miesięcznie. Trzecia dekada maja przyniosła osłabienie tendencji na kapitalistycznym rynku żelaza i stali. Obserwuje się obniżkę cen stali belgijskiej, francuskiej i japońskiej. Strajki kwietniowe i majowe spowodowały straty w produkcji stali w USA w ilości 2,5 mln ton a strajki czerwcowe kosztowały hutnictwo amerykańskie już 5 mln ton.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: ceny eksportowe aluminium zostały obniżone w Japonii w ostatnich dniach maja o dalsze 1/2 ¢ na lb do poziomu 32 ¢ czyli około £ 256 za long tonę fob. W dn. 26 maja cena bizmutu w Anglii obniżona została z 25 s na 21 s za lb. fob. Dalsze partie koncentratów cyny sprzedane zostały przez firmy boliwijskie agencji amerykańskiej RFC po 118 ¢ za lb fob. Pierwsza dekada czerwca nie przyniosła większych zmian w notowaniach ceny na giełdzie londyńskiej. Cena wahała się w granicach £ 970 - £. 977 za tonę spot. Waszyngtońska Konferencja Surowcowa ogłosiła, że na III kwart.br. ustalenie kwot eksportowych i konsumcyjnych dla cynku jest zbędne w związku ze znaczną poprawą w odniesieniu do podaży tego metalu. W transakcjach wolnorynkowych w Europie Zachodniej płacono ostatnio za cynk po 17 ¢ za lb. Wolnorynkowe ceny miedzi kształtowały się w tym samym czasie po 32 ¢ za lb.

Złota i okopowe

Przegląd głównych rynków zbożowych

W okresie tygodnia 19 - 24 maja zainteresowanie importerów europejskich pszenicą amerykańską było bardzo słabe. Jedynie na rynku kanadyjskim panowało duże ożywienie dzięki podjęciu przez brytyjskie Ministerstwo Aproprowizacji zakupów na szeroką skalę. Pomimo to tendencje na głównych rynkach północno-amerykańskich były mocne pod wpływem sytuacji na rynku wewnętrznym i potencjalnego popytu Europy. Koła handlowe nie przewidują większych wahań w najbliższej przyszłości i są zdania, że obecne ceny powinny się utrzymać.

Ceny pszenicy w Chicago wykazywały niewielką zwyżkę, a w Winnipeg zanotowano mocną tendencję gatunku Nr 1 północna. Obroty pszenicą amerykańską w Antwerpii były niewielkie. Wielka Brytania zakupiła duże ilości Manitoby Nr 2, 3 i 4 /łącznie około 89 000 ton/. Niemcy zachodnie zakupiły 4 ładunki Manitoby Nr 4 i 5 a Holandia 9 200 ton Manitoby Nr 2 i 3.

Ceny kukurydzy amerykańskiej miały bardzo mocną tendencję, jednakowoż transakcje eksportowe były nieliczne. Z drugiej strony zanotowano duże obroty jęczmieniem głównie ze Środkowego Wschodu. Wielka Brytania zakupiła około 20 000 ton jęczmienia irackiego i syryjskiego oraz 9 000 ton jęczmienia północno-afrykańskiego z opcją irackiego. Holandia zakupiła dwa ładunki jęczmienia kanadyjskiego, a Belgia 3 000 ton z tego samego źródła.

Na rynku owsa panował zastój wobec braku zainteresowania zarówno ze strony Wielkiej Brytanii, jak i innych krajów zachodnio-europejskich. Cena owsa australijskiego, która przez kilka tygodni utrzymywała się na jednakowym poziomie około £ 32/5/- za tonę cif, spadła do £ 27/15/-. Jest to najniższa cena zanotowana w tym roku. Ceny owsa ze starych zbiorów na giełdzie w Chicago w dalszym ciągu spadały, natomiast dla nowych zbiorów nieznacznie się podniosły.

W tygodniu 26 - 31 maja amerykańskie rynki zbożowe wykazywały małe stosunkowo ożywienie, gdyż popyt zagranicy ograniczał się do zakupów pszenicy kanadyjskiej przez Wielką Brytanię i Niemcy zachodnie. Ogólnie biorąc notowania pszenicy w Chicago i Winnipeg nie wykazywały większych zmian: jedynie w Chicago nastąpiła pewna obniżka cen spowodowana zaprzestaniem notowania dostaw w maju. Niewielkie obroty kukurydzą amerykańską zostały dokonane w Antwerpii. Uwaga kół handlowych koncentruje się obecnie na znacznych zakupach jęczmienia ze Środkowego Wschodu i Północnej Afryki dokonywanych przez Europę przy zupełnym zaprzestaniu obrotów jęczmieniem kanadyjskim.

Z ważniejszych transakcji zbozowych zawartych w omawianym tygodniu wymienić należy zakup przez Niemcy zachodnie 4 ładunków Manitoby Nr 4, dostawa w maju i w początkach czerwca oraz 15 000 ton Hard Winter Nr 2, dostawa pomiędzy 20 czerwca i 10 lipca. Wielka Brytania zakupiła łącznie około 62 000 ton pszenicy kanadyjskiej, gatunki Manitoba Nr 3 i 4.

Kukurydza amerykańska jest obecnie mało poszukiwana na europejskich rynkach importowych. Spowodowane jest to niewątpliwie konkurencją ze strony jęczmienia z rejonu Morza Śródziemnego. Wielka Brytania zakupiła ogółem 7 500 ton jęczmienia syryjskiego i irackiego z dostawą w późniejszych terminach po cenach wahających się w granicach od £ 31/15 do £ 31/5 za tonę caf. Należy podkreślić, że ceny te są znacznie niższe od płaconych w poprzednim tygodniu.

Dania ma otrzymać 30 000 ton owsa radzieckiego, którego dostawa obejmować będzie dość długi okres czasu.

Pierwszy tydzień czerwca przyniósł nieznaczny spadek cen na rynkach amerykańskich pomimo takiego czynnika wzmacniającego jakim jest aktualny i potencjalny popyt licznych krajów importujących. Koła fachowe utrzymują jednakowoż, że okres obniżki cen zbóż obecnie skończył się i należy oczekiwać mocnej tendencji.

Wielka Brytania koncentrowała nadal swe zakupy pszenicy w Kanadzie. Zakupiła ona łącznie około 95 000 ton składających się w przeważającej części z gatunków Manitoba Nr 3 i 4. Niemcy zachodnie zakupiły 3 ładunki pszenicy kanadyjskiej Manitoba Nr 4 i 5, a Holandia 3 500 ton Manitoby Nr 5. Francja nabyła w tym czasie 6 500 ton pszenicy amerykańskiej Hard Winter Nr 2.

Na rynku kukurydzy panował w dalszym ciągu zastój. Zano-
towano tylko jedną transakcję w Antwerpii dotyczącą 3 000 ton amerykańskiej Yellow Corn Nr 2.

Na rynku jęczmienia panowało duże ożywienie. Japonia zakupiła 6 ładunków jęczmienia kanadyjskiego, Belgia 5 500 ton jęczmienia kanadyjskiego Nr 1 a Wielka Brytania jeden ładunek jęczmienia północno-afrykańskiego z opcją irackiego albo syryjskiego.

Brazylia zamierza zakupić 170 000 ton pszenicy w Stanach Zjednoczonych, z czego 85 000 ton zostało już rzeczywiście zakontraktowanych a zapłata ma nastąpić po uzyskaniu 5-letniej pożyczki na sumę \$ 170 mln. Brazylia interesuje się również pszenicą turecką.

Perspektywy nowych zbiorów pszenicy we Francji są po-
myślnie i prawdopodobnym jest, że kraj ten będzie mógł eksportować pewne ilości w nowym sezonie.

Szacunki bilansu pszenicy w Ameryce Północnej, Australii

i Argentyny

Remanent pszenicy w Stanach Zjednoczonych na początku

nowego sezonu będzie przypuszczalnie mniejszy na skutek dużego eksportu w bieżącym sezonie, co jednak powinno być częściowo skompensowane wzrostem rezerw w Kanadzie. Argentyna nie będzie miała remanentu w tym znaczeniu, że pszenica ta mogłaby być eksportowana. Stan zapasów w Australii nie wykaze większych zmian w porównaniu z poprzednim rokiem. Poniższe zestawienie stanowi analizę sytuacji statystycznej w Ameryce Północnej, Australii i Argentynie oraz próbę ustalenia wielkości przypuszczalnych zapasów w chwili rozpoczęcia nowego sezonu.

Podaż pszenicy w Stanach Zjednoczonych
w okresie od 1 lipca 1951 r. do 30 czerwca 1952 r.

/ w tysiącach ton /

remanent z poprzedniego okresu	10 750	
zbiory	26 862	
szacunkowy import	<u>680</u>	
ogólna podaż	38 292	
mniej-		
zapotrzebowanie wewnętrzne	19 596	
szacunkowy eksport	<u>12 247</u>	
		<u>31 843</u>
remanent na dzień 1 lipca 1952		<u>6 449</u>

podaż pszenicy w Kanadzie
w okresie od 1 sierpnia 1951 do 31 lipca 1952

/ w tysiącach ton /

remanent z poprzedniego okresu	5 074	
zbiory	<u>15 306</u>	
ogólna podaż	20 380	
mniej-		
szacunkowe zapotrzebowanie krajowe	4 082	
szacunkowy eksport	<u>8 927</u>	
		<u>13 009</u>
remanent na dzień 1 sierpnia 1952		<u>7 371</u>

Podaż pszenicy w Australii
w okresie od 1 sierpnia 1951 do 31 lipca 1952

/ w tysiącach ton /

remanent z poprzedniego okresu	1 579	
zbiory	<u>4 382</u>	
ogólna podaż	5 961	
mniej-		
zapotrzebowanie wewnętrzne	2 177	
szacunkowy eksport	<u>2 177</u>	
		<u>4 354</u>
remanent na dzień 1 sierpnia 1952		1 607

Podaż pszenicy w Argentynie
 w okresie od 1 sierpnia do 31 lipca 1952
 / w tysiącach ton /

remanent z poprzedniego okresu	598	
zbiory	<u>2 994</u>	
ogólna podaż		3 592
mniej-		
zapotrzebowanie wewnętrzne	2 939	
szacunkowy eksport	<u>653</u>	
		<u>3 592</u>
saldo		-

Zapotrzebowanie wewnętrzne Argentyny w ostatnich latach obliczane było na 3 480 tys. ton. W roku bieżącym rząd argentyński w celu ograniczenia wewnętrznego zapotrzebowania pszenicy zarządził podwyższenie stopnia ~~przetworzenia~~ mąki o 5 % oraz dodawanie do mąki pszennej domieszki mąki żytniej i prosa.

Poniższe zestawienie podaje szacunkowe remanenty z końcem bieżącego sezonu w porównaniu z remanentami w poprzednich latach:

Zapasy pszenicy z końcem sezonu
 na dzień 1 sierpnia 1952 / w Stanach Zjednoczonych
 na 1 lipca

/ w tysiącach ton /

	<u>U.S.A.</u>	<u>Kanada</u>	<u>Australia</u>	<u>Argentyna</u>	<u>Ogółem</u>
1952 r.	6 450	7 376	1 606	-	15 432
1951 r.	10 750	5 062	1 579	599	17 990
1950 r.	11 349	3 048	2 068	1 089	17 554
1949 r.	8 383	2 776	1 633	871	13 663
1948 r.	5 334	2 123	1 823	762	10 042
1947 r.	2 286	2 368	735	925	6 314
Przeciętnie w latach 1947/51	7 620	3 075	1 579	844	13 118

Ogólny remanent w chwili rozpoczęcia się nowego sezonu będzie zatem mniejszy niż w ubiegłym roku, jednakowoż będzie on większy od średniej dla pięciu ubiegłych sezonów pod warunkiem, że rzeczywisty eksport pszenicy nie będzie znacznie odbiegał od przewidywań.

Import pszenicy do Egiptu

Import pszenicy do Egiptu w okresie ubiegłych 4-ech lat kształtował się następująco /w tysiącach ton/:

1948 r.	282,6
1949 r.	457,9
1950 r.	442,5
1951 r.	1 027,8

Eksport ryżu i kukurydzy z Brazylii

W 1951 r. Brazylia wyeksportowała 118 121 ton ryżu, czyli o 37 816 ton więcej niż w 1950 r. Eksport kukurydzy w tym samym okresie wyniósł 295 248 ton wobec 11 698 ton w poprzednim roku.

Eksport ryżu do Japonii

Japonia po raz pierwszy w historii będzie w tym roku importować ryż z Hiszpanii, Ekwadoru i Urugwaju. Zakontraktowano już 26 000 ton z Hiszpanii, 25 000 ton z Ekwadoru i około 20 000 ton z Urugwaju. Innymi dostawcami ryżu są Sjam, Burma, Stany Zjednoczone, Formoza, Egipt, Brazylia, Meksyk i Włochy.

Japonia zmuszona jest importować 1 mln ton ryżu w celu pokrycia potrzeb krajowych. Ogólna zakupiona w tym roku ilość wynosi 786 000 ton, z czego 390 000 ton zostało już dostarczonych.

Dzwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Obroty masłem, serem i jajami w kapitalistycznych krajach Europy w 1951 r.

Opierając się na statystyce obrotów opracowanej przez Europejską Komisję Gospodarczą Narodów Zjednoczonych należy stwierdzić, że obroty masłem w 1951 r. na obszarze 18-stu krajów kapitalistycznych w Europie kształtowały się na niższym poziomie niż w 1950 r. Import masła na tym obszarze wyniósł w r.ub. 400 tys.ton, z czego 313 tys.ton przypada na Anglię, w porównaniu z 441 tys.ton w 1950 r. /w tym 340 tys.ton W.Bratynia/ czyli o 9% mniej.

Import masła zmniejszał się systematycznie z kwartału na kwartał wynosząc w ostatnich trzech miesiącach ub.r. jedynie 78 tys.ton wobec 85 tys.ton w tym samym okresie o rok wcześniej i 124 tys.ton w I kwartale ub.r. W 1938 r. łączny import masła 18-stu krajów kapitalistycznych Europy wynosił 576 tys.ton /w tym Anglia - 476 tys.ton/ będąc o 44% wyższym niż w roku ubiegłym.

Te same źródło podaje, że łączny eksport masła omawianego obszaru wyniósł w 1951 r. 226 tys.ton w porównaniu z 245 tys.ton, z czego na Danię i Holandię przypadało łącznie odpowiednio 192 i 222 tys.ton w 1950 r. W 1938 r. kapitalistyczne kraje Europy eksportowały łącznie 280 tys.ton masła.

W przeciwieństwie do obniżenia się obrotów masłem, podniosły się w r.ub. obroty serem wynosząc dla omawianego obszaru po stronie importu 300 tys.ton, a po stronie eksportu 187 tys.ton. W 1950 roku odpowiednie ilości wynosiły: 270 tys.ton i 179 tys.ton. W 1938 r. ogólnie europejski import sera kształtował się na poziomie 232 tys.ton - z czego na Anglię przypadało 148 tys.ton - a eksport - 149 tys.ton.

Rok ubiegły przyniósł dosyć znaczny spadek obrotów jajami w krajach Europy kapitalistycznej. Łączny import jaj tego obszaru wyniósł w 1951 r. 329 tys.ton w porównaniu z 376 tys.ton w 1950 r. i 408 tys.ton w 1938 r. Spadek importu zatem w stosunku do roku poprzedniego wyniósł w 1951 r. 12,5%, a w porównaniu do 1938 r. - 19,5%. Do powyższego przyniósł się w pierwszym rządzie zmniejszenie importu W.Brytanii z 220 tys.ton w 1950 r. na 179 tys.ton w r.ub., czyli o 18,6%.

Ogólny eksport jaj omawianego obszaru był w r.ub. o 20 tys.ton mniejszy wynosząc 207 tys.ton w porównaniu do 240 tys.ton w 1938 r. Spadek wywozu jaj przypisać należy w pierwszym rządzie zmniejszeniu się nadwyżek wywozowych Danii i Irlandii. Holandia zwiększyła wywóz w r.ub. o 11 tys.ton do poziomu 79 tys.ton. Jej eksport w 1938 r. wynosił 88 tys.ton.

Obroty artykułami nabiałowymi w Szwajcarii
I kwartał 1952 r.

Pierwszy kwartał b.r. przyniósł wzrost eksportu serów szwajcarskich o 32% w porównaniu do analogicznego okresu w 1951 r. głównie na skutek zwiększenia dostaw do Francji, Włoch i W. Brytanii. Wysyłki do Stanów Zjednoczonych uległy zmniejszeniu, lecz zwiększono eksport do Kanady.

Wywóz mleka skondensowanego kierowany głównie do Afryki i krajów azjatyckich, obniżył się o kilka procent pomimo zwiększenia dostaw na Filipiny - będące czołowym odbiorcą szwajcarskiego mleka skondensowanego. Po stronie importu należy zanotować prawie czterokrotnie większy przywóz masła do Szwajcarii niż w I kwartale 1951 r. oraz nieznaczny spadek importu jaj, co ilustruje zestawienie poniższe /w cwt. i 1000 tuzinów/:

I kwartał

<u>Eksport</u>				<u>Import</u>			
<u>1951</u>				<u>1952</u>			
<u>Sery:</u>				<u>Maśko:</u>			
Francja	17	185	28 026	Szwecja	9 980	20	337
Włochy	16	170	20 344	Dania	289	16	420
U.S.A.	18	358	12 968	Holandia	-	1	373
Anglia	5	444	12 732	Inne kraje	467		670
Belgia	5	518	7 297	razem:	<u>10 736</u>	38	<u>800</u>
Kanada	4	124	6 769	<u>Jaja:</u>			
Inne kraje	4	566	5 988	Dania	721	1	178
razem:	<u>71</u>	<u>365</u>	<u>94 124</u>	Holandia	401	1	051
<u>Mleko skond.</u>				Węgry	593		401
Filipiny	4	823	6 929	Francja	275		391
Sjam	2	693	2 717	Czechosłowacja	182		124
Kongo Belg.	1	969	1 458	Szwecja	98		104
Indonezja	1	825	889	Inne kraje	1 517 ^{a/}		389
Indo-Chiny	1	248	621	razem:	<u>3 787</u>	3	<u>638</u>
Franc. Afryka	1	535	447				
Inne kraje	2	253	674				
razem:	<u>16</u>	<u>346</u>	<u>13 735</u>				
				a/ z czego z Finlandii 1 487 tys.			
				tuzinów a z Argentyny 313 tys.			

Obroty mięsem w kapitalistycznych krajach
Europy w 1951 r.

Zgodnie z danymi statystycznymi opublikowanymi przez EGE Narodów Zjednoczonych w "Economic Bulletin for Europe" Vol. 4 Nr 1 import mięsa 18-stu krajów kapitalistycznych Europy wyniósł łącznie w 1951 r. 1 380 tys. ton, z czego na W. Brytanię przypadało 985 tys. ton. W 1950 r. import tych samych krajów kształtował się na poziomie 1 636 tys. ton w tym udział W. Brytanii - 1 271 tys. ton. W 1938 r. import mięsa na ten sam obszar /przy uwzględnieniu całych Niemiec/ wynosił 2 088 tys. ton, z czego na W. Brytanię przypadało 1 684 tys. ton.

Z powyższych cyfr wynika, iż w roku ubiegłym import

mięsa w kapitalistycznych krajach europejskich zmniejszył się o 15,6% kształtując się na poziomie o 34% niższym niż w 1938 r. W odniesieniu do W. Brytanii spadek przywozu w stosunku do 1950 roku wyniósł 22,5%, a w stosunku do 1938 r. - 41,5%.

Najniższy poziom importu miał miejsce w IV kwartale r.ub. wynosząc dla omawianego obszaru jedynie 302 tys. ton w tym 235 tys. ton W. Brytanii, w porównaniu do 417 tys. ton w III kwartale /318 tys. ton Anglia/ i 353 tys. ton w IV kwart. 1950 r./219 tys. ton Anglia/.

T. same źródło podaje, że łączny eksport mięsa 18-stu kapitalistycznych krajów w Europie wyniósł w r.ub. 659 tys. ton, czyli o 89 tys. ton i o 11,6% więcej niż w 1950 r. Na eksport mięsa z Danii i Irlandii /łącznie z żywcem przeliczonym na mięso/ przypadało w r.ub. 486 tys. ton, co odpowiadało 73,6% ogólnego eksportu mięsa całego obszaru. Oba wymienione kraje zwiększyły wywóz mięsa w r.ub. o 11,2%.

Porównując wywóz mięsa europejskiego krajów kapitalistycznych w 1951 r. z eksportem z 1938 r. należy stwierdzić, iż zwiększył się on o 107 tys. ton, czyli o 19,5%. Najwyższy poziom eksportu mięsa osiągnięty został w IV kwartale wynosząc 180 tys. ton, czyli w skali rocznej 720 tys. ton.

Reasumując uwagi powyższe należy stwierdzić, że import mięsa netto kapitalistycznego obszaru Europy zmniejszył się z 1 066 tys. ton w 1950 r. na 721 tys. ton w r.ub. czyli prawie o 1/3. W 1938 r. import netto omawianego obszaru wynosił 1 536 tys. ton, będąc bezmała dwukrotnie wyższy niż w r.ub. Powyższy stan rzeczy spowodowany jest z jednej strony wzrostem produkcji mięsa na tym obszarze o 12,5%, w stosunku do lat przedwojennych, oraz nie odzyskaniem jeszcze w 1951 r. przedwojennego poziomu konsumpcji mięsa.

Program zwiększenia produkcji mięsa w Anglii

W ostatnim tygodniu maja i pierwszych dniach czerwca brytyjska prasa branżowa komentowała obszernie rządowy program zwiększenia produkcji mięsa o 250 000 ton, czyli o 20-25% do końca 1956 r. opublikowany w końcu maja w "The White Paper". Tygodnik Farmer & Stock Breeder pisze na ten temat co następuje:

"W roku ubiegłym całkowite zasoby mięsa wynosiły w naszym kraju około 1,5 mln. ton, czyli o 600 000 ton mniej niż przed wojną. W międzyczasie jednak ludność powiększyła się z 47,5 mln. na ponad 50 mln. mieszkańców. Jeśli zatem konsumpcja mięsa na głowę miałaby osiągnąć poziom z lat przedwojennych należałoby powiększyć rozporządzalną podaż mięsa o 750 000 ton. Jest to niewątpliwie duża ilość. Gdyby ją miał dostarczyć nasz kraj to produkcja mięsa musiałaby być powiększona o 75% z obecnego poziomu około miliona ton na 1,75 mln. ton. Gdyby ją miał alternatywnie dostarczyć import to musiałaby być prawie podwojony. Istnieje zawsze możliwość - pisze w/w tygodnik - osłabienia popytu przez zwiększenie cen mięsa, lecz gdy jego niedobór jest tak poważny rząd winien przyjąć na siebie obowiązek realizowania długofalowej polityki zwiększenia krajowego

wej produkcji mięsa celem wyrównania obecnego niedoboru.

Tym czasem, jak widać to z oświadczenia rządowego, rząd w rzeczywistości nie tylko, że nie zobowiązuje się do takiej polityki lecz nawet nie zwraca się do hodowców i przetwórców z żądaniem podniesienia produkcji mięsa."

Wydawca w/w periodyka stwierdza następnie, że oświadczenie rządowe określające cele produkcyjne w 1956 r. o 250 000 ton wyższe niż obecny poziom produkcji mięsa, nie jest konstrukttywne i wyraża raczej życzenie władz, a nie sprecyzowany program gospodarczy. Jedynym punktem takiego programu jest obecnie plan powiększenia obszaru ziemi ornej o milion akrów głównie na produkcję pasz. W ten sposób produkcja zbóż pastewnych i innych upraw pastewnych wynosząca już obecnie 144% poziomu przedwojennego zwiększyłaby się do 160% stanu z lat przedwojennych, będąc bazą paszową dla zwiększenia hodowli inwentarza. Jakkolwiek program rządowy przewiduje na najbliższe 4 lata wzrost pogłowia owiec o 4 mln. sztuk i równoległe powiększenie produkcji baraniny o 30-35 tys. ton rocznie, oraz wołowiny o 40-60 tys. ton, główny wzrost podaży mięsa przypadnie na mięso wieprzowe.

Biorąc pod uwagę fakt, że istniejące bekoniarne posiadają już całkowicie wykorzystaną zdolność produkcyjną dostarczając na rynek 200 000 ton bekonu rocznie, czyli mniej więcej tyle samo co przed wojną, zwiększona podaż mięsa wieprzowego konsumowana byłaby więc pod postacią wieprzowiny, której konsumpcja w latach przedwojennych wynosiła 180 000 ton, czyli dwukrotnie więcej niż obecnie.

Możliwość wzrostu eksportu mięsa z Urugwaju

Z wiarogodnych źródeł donoszą - pisał w drugiej połowie maja "The Meat Trades Journal" że Urugwaj będzie dysponował w roku bieżącym największą jakoby nadwyżką eksportową mięsa od 10-ciu lat. W 1947 r. eksport wołowiny do W. Brytanii wynosił 5 600 ton; w 1949 r. wzrósł on do 39 tys. ton osiągając 44 tys. ton w 1950 r. W roku ubiegłym wysyłki mięsa urugwajskiego wyniosły jednak tylko 15 tys. ton. Obecnie ubój w Urugwaju sztucznie jest ograniczony w oczekiwaniu na wyniki pertraktacji brytyjsko-argentyńskich. O ile cena uzyskana przez Argentynę nie będzie w większym stopniu odbiegała od cen realizowanych obecnie przez eksporterów urugwajskich w dostawach do Brazylii, Peru i Chile to można spodziewać się, że eksport mięsa wołowego do Anglii osiągnie w tym roku poziom 45 tys. ton. Jeśli chodzi o ceny płacone za wołowinę urugwajską przez Brazylię, to wynoszą one obecnie około £ 210 za tonę fob.

Ceny mięsa i jaj w Wielkiej Brytanii

W pisemnej odpowiedzi na interpelację w Izbie Gmin, Minister Wyżywienia podał do wiadomości dane dotyczące krajowych przeciętnych cen mięsa i jaj oraz odpowiednich cen mięsa i jaj importowanych obecnie do Anglii cif porty angielskie z wyłączeniem cła.

	przeciętne ceny za art.produktow. w kraju /tona/			przeciętne koszty art.importowanych cif porty angl. /tona/		
	£	s	d	£	s	d
/waga żywca/						
wołowina	182	19	3	126	12	0
baranina	252	14	2	136	0	1
wieprzowina	258	9	11	206	19	11
bekony	308	18	8	204	17	4
cielęcina	86	8	6	105	19	10
jaja / tuzin/		4	7		3	3

Wiadomości z kapitalistycznego rynku skór surowych

Ożywienie kapitalistycznego rynku skór surowych jakie miało miejsce w pierwszej połowie maja - o czym donosił poprzedni numer Rynków Towarowych - przybrało na sile w drugiej połowie miesiąca. Prawie na wszystkich zasadniczych rynkach notowano w tym okresie wzmocnienie tendencji i wyżkę cen.

W końcu maja Reuter donosił z Buenos Aires, że nadal stosunkowo wysoki poziom cen, po których sprzedaje surowiec IAPI ogranicza obroty po cenach oficjalnych, zainteresowanie jest jednak znaczne. Świadczy o tym choćby fakt, że gdy IAPI dla poprawienia salda dolarowego i zredukowania nadmiernych zapasów obniżył ceny oficjalne na pewne partie skór surowych o 62,5% z zastrzeżeniem płatności w dolarach, nabywcy znaleźli się natychmiast zakupując m.in. 70 000 sztuk skór buhajów po cenie 10 £/lb candf. Ogółem po cenach niższych IAPI miał jakośby sprzedać za dolary około 400 000 "frigorifico" i "municipal". Dalsze oferty po tych obniżonych cenach zostały przez IAPI odrzucone, ponieważ zapasy na składach osiągnęły swój normalny poziom.

Meldunki Reutera z Londynu z tego samego okresu wskazują o dalszym wzroście aktywności na rynku importowanych skór surowych. W ostatnim tygodniu maja tendencja wzmacniała się z dnia na dzień. W okresie tym importerzy brytyjscy nabyli pewną partię skór argentyńskich "frigorifico extremes" po 18 £ za lb oraz "frigorifico light" po 17 £ za lb. Jednocześnie z Montevideo donoszą o sprzedaży do Anglii około 8 000 skór "frigorifico Montevideo Sound heavy ox" po 17 £ za lb.

Rynek urugwajski pozostawał bez zmian, a na brazylijskim "frigorifico Sao Paulo" były sprzedawane głównie mniejszym nabywcom.

Poniżej zamieszczamy notowania podane przez The Leather World.

	<u>26-V</u>	<u>19-V</u>	<u>28-IV</u>
<u>Chicago:</u>			
Heavy Native Steers c/lb	14-14,5	14-14,5	11 - 11,5
Light Native Cows "	18-18,5	17-18	14 - 14,75
<u>Argentyńskie:</u>			
B.A. Frig.Heavy ox d/lb	17,5 nom	17,25	17,0
B.A. Frig.Extremes "	19,5 "	18,75	19,0
<u>Wsch.Afrykańskie:</u>			
Suspension Dried 1sts "	28	26	32
" " 2nds	25	23	29
" " 3rds	22	20	26

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Wiadomości z międzynarodowego rynku cukru

W ostatnim numerze majowym Public Ledger przytacza w streszczeniu przegląd sytuacji światowego rynku cukru, opracowany przez angielską firmę E.D. i F Man. Przegląd rozpoczyna od wyjaśnienia raptownego spadku popytu na cukier w wielu krajach, motywując go w następujący sposób. Produkcja cukru surowego na Kubie wyniosła na dzień 15 maja br. 6.268.000 long ton, wobec 5.447.000 long ton rok wcześniej, przyczem na dzień ten czynnych było jeszcze 121 cukrowni, podczas gdy w roku poprzednim 66. Konsumcja cukru w USA na obecnym poziomie jest tylko o 10% wyższa niż w tym samym czasie roku poprzedniego. Ponieważ Stany Zjednoczone odbierają tylko część cukru kubańskiego, pozostała część produkcji musi być sprzedana na wolnym rynku, lub pozostawiona jako remanent na rok następny. Istnieje jeszcze inny czynnik, który wpływa na obniżkę popytu w krajach europejskich, a mianowicie oczekiwany jest większy niż kiedykolwiek zbiór buraka cukrowego. Angielskie Ministerstwo Wyżywienia przyjęłoby z chęcią oferty na cukier surowy z krajów o miękkiej walucie, z zastrzeżeniem, że nie będą one członkami EPU. Wszystkie te czynniki mogą mieć w przyszłości decydujący wpływ na zbyt cukru kubańskiego. Przypuszcza się, że Kanada sprowadzi w tym roku z Kuby w przybliżeniu 175.000 ton cukru, co chętnie wykorzystałaby Anglia sprowadzając odpowiednio mniej cukru kubańskiego. Na podstawie umowy Anglia zobowiązała się importować przynajmniej 400.000 ton cukru kubańskiego w latach 1952, 1953 ale już w 1954 w związku z przewidywanym zwiększeniem dostaw z krajów imperialnych, zapotrzebowanie Anglii na ten cukier zmniejszy się. Jak dotychczas - stwierdza w zakończeniu w/w firma - sytuacja na światowym rynku cukru nie przedstawia się pomyślnie, ale i nie beznadziejnie. "Cena cukru 4 £ za lb nie wydaje się wygórowana, jeżeli weźmie się pod uwagę wzrastające obecnie koszty produkcji. Gdyby poziom cen został obniżony, wpłynęłoby on bezwątpienia na zmniejszenie się produkcji, co w rezultacie przyniesie zmniejszenie podaży cukru na rynku i poprawę ogólnej sytuacji" kończy swe wywody w.w. firma. Prawie jednocześnie na powyższy temat wypowiedziała się inna, znana brytyjska firma C. Czarnikow. W sprawozdaniu tej firmy na podkreślenie zasługuje zestawienie statystyczne ilustrujące sytuację cukrową na Kubie. C. Czarnikow przyjmuje, że tego- roczna produkcja i konsumcja cukru na Kubie wyniesie:

produkcja	6.693.000	long ton	
konsumcja krajowa	287.000	"	"
wolna kwota dla USA	1.898.000	"	"
kwota rezerwowa dla USA	710.000	"	"
remanent na okres następny	300.000	"	"
kwoty na wolny rynek	3.498.000	"	"

Obliczono, że z ilości tych sprzedano już na wolny rynek 1.525.000 long ton, czyli, że pozostaje jeszcze 1.973.000 long ton. Przyjmując tegoroczną sprzedaż cukru kubańskiego na maksimum 2.000.000 l. ton trudno jest wskazać rynki zbytu na 500.000 ton. Poza tym C. Czarnikow twierdzi, że oprócz rekordowej produkcji cukru na Kubie, czynnikiem odgrywającym poważną rolę na rynku międzynarodowym są ilości cukru w posiadaniu krajów Demokracji Ludowej. W końcu maja Niemiecka Republika Demokratyczna sprzedała na angielskiemu Min. Wyżywienia poważny ładunek kryształu, a Holandia zakupiła w N.R.D. w ramach umowy kompensacyjnej 25.000 ton cukru białego.

W związku z krążącymi pogłoskami na giełdzie nowojorskiej, o przesadnie wysokiej produkcji cukru kubańskiego zamieszczonymi w poprzednim numerze Rynków Towarowych podajemy poniżej oficjalne oświadczenie kubańskich kół handlowych. Zgodnie z tym oświadczeniem produkcja cukru surowego na Kubie osiągnie w 1952 roku 6.700 - 6.800 long ton, czyli około 7.600.000 short ton. Poprzedni rekord miał miejsce w 1948 r. i wyniósł 6.675.000 short ton. W drugiej połowie maja istniał na Kubie projekt wstrzymania produkcji, ale został on ostatecznie odrzucony. Kubańska Komisja Cukrowa rozważała ostatnio projekt stworzenia specjalnej kwoty w wysokości 1.200.000 long ton, która będzie rozprowadzona na rynku w przeciągu 4 lat w wysokości 300 tys. long ton rocznie. W pewnych kołach przemysłowych Kuby uważa się, że kwota niniejsza będzie zarezerwowana do dyspozycji Stanów Zjednoczonych, podczas gdy inne utrzymują, że jest przeznaczona na inne rynki, oferujące najwyższą cenę.

W końcu maja cukier Kontrakt Nr 4 na giełdzie nowojorskiej wykazywał nieznaczne wzmocnienie tendencji. Przez dłuższy czas ceny cukru nie uległy zmianie, ale 28 maja na skutek powyżej omówionych propozycji Kubańskiej Komisji Cukrowej ceny zwyżkowały o 6 punktów dla tegorocznych pozycji i o 13 punktów w odniesieniu do nowych zbiorów. W związku z przewidywaną jednak nad-produkcją cukru na Kubie w r.b. już teraz mówi się o zmniejszeniu obszaru uprawy i produkcji na Kubie w 1953 roku, chociaż nie wydano jeszcze żadnych oficjalnych zarządzeń w tej sprawie.

W tygodniu kończącym się 7 czerwca ceny cukru Kontrakt nr 4 na giełdzie nowojorskiej spadły o 7 punktów w porównaniu z tygodniem ubiegłym, w odniesieniu do tegorocznych dostaw. Pozycje na marzec roku przyszłego zniżkowały o 4 punkty, podczas gdy majowe zwyżkowały o 2 punkty, co niewątpliwie wywołane jest wyżej wspomnianymi pogłoskami.

"Podczas gdy światowy trend cen cukru surowego jest w dalszym ciągu spadkowy, angielski przemysł będzie płacił drożej za cukier. Fakt ten uwydatnia jeszcze bardziej - zdaniem Public Ledger ujemne strony kontroli wprowadzonej w Anglii". Angielskie Ministerstwo Wyżywienia podniosło maksymalne ceny cukru używanego dla celów przemysłowych o 4 s 8 d na cwt, czyli o 1/2 d na lb. Nowa hurtowa cena cukru granulowanego w workach po 2 cwt. wynosi 63 s 10 d za cwt zamiast poprzednio 59 s 2 d, a cena detaliczna odpowiednio 7 1/2 d za lb zamiast 7 d. Uzasadniając niniejszą zwyżkę cen Public Ledger podaje następujący komentarz: cukier dla celów przemysłowych nie

jest subsydiowany i obecny wzrost cen był konieczny ze względu na wzrost kosztów nabycia. W związku z podwyżką cen cukru dla celów przemysłowych podwyższone zostały również ceny syropu i melasy o 1/2 d na lb, począwszy od dnia 15 czerwca br. Ceny cukru dla konsumpcji domowej nie zostały zmienione.

Jak podaje również Public Ledger zniesiono racjonowanie cukru w Irlandii i w Indiach.

Według ostatnich wiadomości na giełdzie nowojorskiej, pomimo wszystkich zarządzeń Kuby, zanotowano w dn. 10 czerwca zaostrzający się spadek cen cukru. Według notowań PAP-u cukier Kontrakt nr 4 w dostawach na lipiec zniżył w omawianym czasie o przeszło 17 punktów, osiągając 4,04 ¢ za lb. Dla przypomnienia podaje się, że cena cukru surowego na tym rynku w czerwcu 1950 r., tj. przed wybuchem wojny koreańskiej wynosiła 4,20 ¢ za lb. Dostawy wrześniowe zniżyły podobnie osiągając 4,05 ¢ za lb, a dostawy na rok następny marzec notowano po 3,83 ¢ za lb.

Sytuacja na światowym rynku kawy

Na głównych rynkach kawowych świata zanotowano w ostatnich tygodniach wstrzymanie się od zawierania transakcji zarówno ze strony nabywców jak i sprzedawców. Tłumaczy się to z jednej strony zniżką cen kawy podobnie jak innych artykułów, z drugiej zaś trudnościami dolarowymi u nabywców, gdyż kawa jest artykułem płatnym głównie w dolarach. Można przypuszczać zatem, że niebawem eksporterzy będą skłonni obniżyć ceny. Z drugiej strony jednak w londyńskich kołach handlowych uważa się, że ze wszystkich artykułów żywnościowych kawa najmniej obecnie narażona jest na obniżkę cen. Przed wojną nadwyżka eksportowa kawy na świecie osiągała rocznie ponad 35 mln worków/60 kg/. W ostatnich kilku latach nadwyżki te wynoszą przeciętnie 31.000.000 worków. Stany Zjednoczone - główny konsumment - zakupywały w ogólnej ilości 15 mln worków przed wojną, a w okresie ostatnich lat - 20 mln worków. Równocześnie Brazylia - główny producent - prowadzi politykę ograniczania produkcji która nie przekracza obecnie 15-16 mln worków wobec 25 mln worków przed wojną. Nie ma również obawy, aby zapasy kawy wywierały większą presję na ceny, gdyż praktycznie produkcja kawy jest mniej więcej w równowadze w stosunku do bieżącej konsumpcji. Jeszcze do 1949 roku Brazylia dysponowała zapasami przedwojennymi, obecnie jedynie Niemcy zachodnie dysponują zapasami przekraczającymi zapotrzebowanie rynku wewnętrznego, które pochodzą z dużych zakupów w Brazylii w ostatnich latach, spowodowanych chęcią intensyfikacji obrotów między obu krajami. Ostatnio konsumpcja kawy w Niemczech zachodnich ma tendencję spadkową. Zniesienie w najbliższych tygodniach racjonowania herbaty w Anglii może spowodować również spadek konsumpcji kawy w Wielkiej Brytanii, jednak wątpliwym jest czy spadek ten może wpłynąć na ogólny poziom cen.

W dniu 28 maja odbyła się w Rio de Janeiro konferencja dla spraw kawy, mająca na celu ustalenie przepisów eksportowych na 1952/53 r. Postanowiono, że dostawy kawy z centrów produkcji do portów eksportujących odbywać się będą w ramach miesięcznych kwot, ustalonych proporcjonalnie do produkcji każdego stanu.

Zatwierdzenie kwot miało nastąpić 6 czerwca br.

K a k a o

W pierwszym tygodniu czerwca br. rynek kakao był niepewny i tendencja wyraźnie zniżkowa. W Afryce Zachodniej nie zanotowano popytu na kakao ze starych zbiorów, za które producenci żądali 325 s za 50 kg z wysyłką czerwiec-sierpień, cif północne porty Kontynentu, ale nabywcy wstrzymywali się od zakupów, oczekując dalszej obniżki cen. Niewielkie ożywienie natomiast zaobserwowano w transakcjach na nowe zbiory kakao ze Złotego Wybrzeża, które notowano z dostawą na październik grudzień po 292 s 6 d, na listopad-styczeń - 282 s 6 d, a na grudzień-luty - 280 s za 50 kg cif północne porty Kontynentu. Innych gatunków kakao o prawie nie notowano. Kwestie płatnicze zahamowały handel z Bahią. Kakao superior z nowych zbiorów z wysyłką na sierpień-październik notowano ostatnio po 743 cruzeiros za 50 kg fob Ilheus. Po Zielonych Świątkach Bahia sprzedawała do innych krajów niż Stany Zjednoczone około 6.410 worków kakao z nowych zbiorów.

Na giełdzie nowojorskiej podobnie jak i na londyńskiej zanotowano ostrą zniżkę cen. Najniższe notowania na giełdzie londyńskiej w omawianym tygodniu przedstawiały się następująco: kakao ze starych zbiorów z wysyłką na lipiec - 317 s 6 d - czyli że zniżkowało o 11 s 6 d na cwt, w ciągu omawianego okresu czasu. W kilka dni później zanotowano dalszą zniżkę i jak podaje PAP - w dniu 10 czerwca kakao Accra z dostawą na lipiec-sierpień notowano po 305 s za cwt. Podobnie kształtowały się ceny dostaw wrześniowych.

Perspektywy zbiorów ziarna kakaowego na sezon 1951/52 pogorszyły się. W latach powojennych światowy zbiór kakao wzrastał z roku na rok i w 1950/51 osiągnął maksymalny poziom 790.000 ton wobec 734.000 przeciętnie w latach 1934-38. Wzrost zbiorów nie dorównywał rosnącemu popytowi i sprzedawcy zaczęli pozbywać się zapasów. Na początku sezonu 1951/52 zapowiadano duże zbiory ziarna kakaowego, przynajmniej takie, jak w 1949/50. Jednakże wobec niepomysłnych warunków atmosferycznych w wielu rejonach - nadmierne deszcze w Afryce, a susza w Brazylii - ocena światowych zbiorów w bieżącym sezonie została obniżona do 690.000 ton. Tak więc zasoby ziarna kakaowego w bieżącym sezonie będą o 6% mniejsze niż średnio w okresie przedwojennym.

Rynek nasion oleistych i olejów.

Po Zielonych Świątkach na rynku nasion oleistych i olejów zaobserwowano wzrost zainteresowania nasionami oleistymi, głównie ze strony Niemiec zachodnich, Skandynawii i Szwajcarii, co wpłynęło na wzmocnienie cen na niektórych odcinkach tego rynku. Wykonywanie transakcji kryjących oznaczało, że wielu nabywców w obecnym okresie wznowiło zakupy pragnąc ponownie uzupełnić zapasy.

Pierwszy tydzień czerwca przyniósł na rynku siemienia lnianego poprawę cen. Amerykańskie siemie lniane na lipiec z

dostawą do Antwerpii notowano po \$ 173 za tonę cif, czyli że były były wyższe od 2 do 3 \$ w porównaniu z poprzednią transakcją. Zwyżkowało również kanadyjskie siemie lniane, które notowano po \$ 179 1/2 cif.

Do najbardziej aktywnych rynków w omawianym okresie zaliczyć należy również rynek soi. Wzrost zainteresowania tym artykułem wykazywały Niemcy zachodnie, które kupowały po \$ 113 1/2 fob, czyli o przeszło \$ 1 więcej niż w tygodniu ubiegłym. Brazylijską soję notowano po £ 44 za tonę fob.

Mocniejszą tendencję zanotowano również na rynku kopry. Ceny kopry Straits zniżkowały trochę pod koniec tygodnia w porównaniu z najwyższą ceną osiągniętą w omawianym tygodniu, były jednak wyższe o £ 2 w porównaniu z tygodniem poprzednim. Wysyłki czerwcowe realizowano do drugorzędnych portów Kontynentu po £ 64 5 s, a do bazowych portów po £ 63 cif. Donoszono również, że kraje skandynawskie zakupiły koprę indonezyjską po fl. 62 1/2 za 100 kg, podczas gdy kopra filipińska zwyżkowała o równo \$ 10 i była notowana po \$ 154 za tonę luzem. Ziarno palmowe z Konga Belgijskiego na dostawy lipiec-sierpień notowano po fr.bel. 7.150 za tonę cif.

Pomimo zwiększenia kwoty eksportowej indyjskiego oleju lnianego ceny tego artykułu zwyżkowały. Dostawy na czerwiec-lipiec notowano po £ 105 za tonę w bębnach. Zwiększono również przydziały indyjskiego oleju orzecha ziemnego, który notowano w dostawach na Kontynent na czerwiec po £ 129, podczas gdy na lipiec £ 126. W przeciwieństwie do tego zniżkował indyjski olej rycynowy. Natomiast olej kokosowy wykazywał mocniejszą tendencję. Cejloński olej kokosowy w dostawach na czerwiec-lipiec sprzedawano po £ 85, a lipiec-sierpień po £ 84 za tonę luzem, czyli o £ 4 wyżej niż w tygodniu ubiegłym. Odpowiednio również zwyżkował olej kokosowy Straits, a filipiński osiągnął \$ 15 więcej niż w tygodniu poprzednim i był notowany na poziomie \$ 212 1/2 za tonę.

Ceny oleju palmowego z Konga Belgijskiego zwyżkowały do poziomu fr.bel. 10.800, nie znajdując nabywców.

Obroty ziarnem i olejem sojowym w krajach kapitalistycznych

	w tys. ton					
	1949		1950		1951	
	olej	ziarno	olej	ziarno	olej	ziarno
<u>Eksport</u>						
Belgia-Lux.	5,2	-	4,1	-	8,3	-
USA	162,8	98,4	136,0	80,6	219,1	105,2
Hong Kong		10,4		88,4		2,6
<u>Import</u>						
Austria	6,4	-	6,5	-	1,0	-
Belgia-Lux.	6,4	4,4	6,4	5,2	4,0	9,7
Dania		8,0		10,1		14,1
Francja	3,2	11,6	-	0,3	18,8	21,3
Niemcy zach.	34,4	28,8	37,2	10,1	34,4	45,2

Grecja	5,6	-	1,0	-	5,5	-
Włochy	24,4	4,4	16,1	0,2	30,1	6,0
Holandia	13,6	8,0	8,8	12,3	1,7	12,7
Norwegia	-	2,4	-	3,1	-	3,0
Hiszpania	3,6	-	20,8	-	...	-
Szwajcaria	4,0	-	2,4	-	...	-
Anglia	-	4,4	-	0,6	-	8,8
Kanada	4,8	9,2	3,8	16,9	8,7	19,7
Kuba	3,2	-	6,7	-	...	-
Hong Kong	2,0	9,2	1,8	8,8	2,9	3,8
Japonia	-	31,2	-	31,6	-	...

Wytwory pochodzenia mineralnego

Meldunki z rynku węglowego

Ostatnie sprawozdanie Komisji Ekonomicznej ONZ, oparte na aktualnych danych dotyczących wydobycia i konsumpcji węgla w Europie, stwierdza, że Europie zabraknie w r. 1956 nie mniej niż 40-50 milionów ton węgla, o ile polityka gospodarcza krajów zachodnio-europejskich w zakresie górnictwa węglowego nie ulegnie zmianie.

Podając tę wiadomość pod alarmującym tytułem, organ burżuazji francuskiej, półoficjalny "Le Monde" /26.4.52/ w bardzo ostrych słowach atakuje gospodarkę węglową Anglii, Francji i Niemiec zachodnich.

Anglia, na którą przypada 40 procent europejskiego wydobycia węgla, nie czyni nic, aby zwiększyć wydobycie. Przeciwnie, przestarzałe urządzenia kopalń angielskich, ich stała demoderyzacja na skutek zaniedbania wszelkich nakładów inwestycyjnych, złe warunki pracy i niskie zarobki górników angielskich oraz spadek wydajności pracy, sprawiają, że możliwości Anglii jako eksportera węgla kończą się.

Szczególnie alarmujące jest to, że gdy w r. 1925, a więc w sześć lat po zakończeniu pierwszej wojny światowej, wydobycie węgla w Anglii wynosiło 247 mil. ton obecnie, w sześć lat po drugiej wojnie światowej, wydobycie wynosi tam zaledwie 226 mln. ton, a więc zmniejszyło się o blisko 10%.

"Le Monde" ocenia krytycznie również gospodarkę węglową Niemiec zachodnich. Przy obecnym tempie wydobycia węgla w Niemczech zachodnich, osiągnięcie poziomu wydobycia przedwojennego / r. 1937-38/ będzie wymagało co najmniej 15 lat".

We Francji po okresie wzmożonego wydobycia węgla w r. 1950 nastąpił w r. 1951 spadek wydobycia, co pociągnęło znaczne zmniejszenie niezbędnych zapasów.

W tych warunkach zdaniem "Le Monde", zalecenia Komisji Ekonomicznej ONZ w zakresie jak najbardziej oszczędnej konsumpcji węgla, rozwoju źródeł energii wodnej i wysiłków w podnoszeniu wydobycia węgla, zasługują na szczególną uwagę rządów i sfer gospodarczych krajów zachodnio-europejskich.

Węgiel w umowach handlowych na 1952 r.

W okresie od 1 stycznia 1952 do 28 lutego 1953 Austria otrzyma z Ruhry 1.760.000 ton węgla. Ilość ta ulegnie zwiększeniu w wypadku odpowiedniego wzrostu wydobycia węgla w Niemczech zachodnich. W r.1951 Austria importowała z Ruhry 2.033.000 ton węgla i 176.000 ton koksu.

Dania otrzyma w r.1952 z Wielkiej Brytanii 950.000 ton węgla i 250.000 ton koksu w porównaniu z 1.669.000 ton węgla i mułu węglowego, oraz 254.000 ton koksu importowanych z Wielkiej Brytanii w r.1951. Natomiast z Ruhry Dania otrzyma 1.000.000 ton węgla i koksu - w porównaniu z 863.000 ton koksu i 178.000 ton węgla sprowadzonymi w r.1951.

Finlandia otrzyma w r.1952 od Niemiec zachodnich 100.000 ton koksu i 40.000 ton węgla, w porównaniu z 84.000 ton koksu i 56.000 ton węgla sprowadzonymi z Ruhry w 1951 r. Z Francji Finlandia miała otrzymać w okresie od 1 czerwca 1951 r. do 31 maja 1952 r. 95.000 ton węgla i 3.000 ton koksu opałowego, w porównaniu z faktycznym importem w r.1951 - 9.000 ton węgla i 5.000 ton koksu. Z Wielkiej Brytanii Finlandia ma otrzymać w r.1952 150.000 ton węgla i 100.000 ton koksu, wobec importu w r.1951 178.000 ton węgla i 40.000 ton koksu. Z Belgii otrzymać ma ona w r.b. 60.000 ton węgla i 100.000 ton koksu, w porównaniu z faktycznym importem w r.1951 - 82.000 ton węgla i 36.000 ton koksu.

W okresie od 1 lipca 1951 r. do 30. czerwca 1952 r. Francja ma otrzymać od Holandii 240.000 ton koksu i półkoksu, wobec importu w r.1951 448.000 ton koksu holenderskiego. Związek Radziecki dostarczył już Francji pewnych ilości antracytu. Z Turcji - jak już donosiliśmy ostatnio - Francja ma otrzymać 200.000 ton węgla.

Grecja otrzymać winna w r.1952 węgiel zachodnio-niemiecki w ramach wymiany towarowej o przewidzianej wartości 22 mln. dolarów. W 1951 r. importowała ona z Niemiec zachodnich 304.000 ton.

Hiszpania w okresie od 1 października 1951 r. do 30 września 1952 r. ma sprowadzić z Ruhry 100.000 ton węgla, zaś z Francuskiej Afryki Północnej w okresie od 1 listopada 1951 r. do 31 października 1952 r. 50.000 ton węgla. W ostatnio zawartej umowie handlowej z Wielką Brytanią, Hiszpania otrzymała zapewnienie dostaw węgla w ilościach narazie nieujawnionych.

Włochy w r.1952 mają otrzymać od ZSRR 100.000 ton antracytu, od Francji 520.000 ton węgla i od Północnej Afryki Francuskiej 80.000 ton węgla, wobec importu w r.1951 - 635.000 ton z Francji i Saary. Z Ruhry Włochy mają otrzymać w okresie od 1 kwietnia 1952 r. do 31 marca 1953 r. 3.100.000 ton węgla.

Norwegia ma otrzymać od Niemiec zachodnich w okresie od 1 marca 1952 r. do 28 lutego 1953 r. 112.000 ton węgla i koksu,

wobec importu w r.1951 - 21.000 ton węgla i 94.000 koksu z tegoż kraju.

Portugalia ma sprowadzić z Francuskiej Afryki Północnej w okresie od 1 marca 1952 r. do 28 lutego 1953 r. 10.000 ton antracytu, zaś z Niemiec zachodnich w ciągu III i IV kwartału 1952 r. 15.000 ton węgla i 6.000 ton koksu.

Szwecja otrzyma od Wielkiej Brytanii w r.1952 1.200.000 ton węgla i 200.000 ton koksu / wobec importu w r.1951 941.000 ton węgla i 157.000 ton koksu, zaś od Niemiec zachodnich 2.000.000 ton koksu i 360.000 ton węgla / wobec importu 1.870.000 ton koksu i 354.000 ton węgla w r.1951/. Ponadto Szwecja importować będzie z Holandii w okresie od 1 marca 1952 do 28 lutego 1953 r. 350.000 ton koksu; z Niemieckiej Republiki Demokratycznej w r.1952 600.000 ton brykietów z węgla brunatnego, a z Czechosłowacji w okresie od 1 marca 1952 r. do 28 lutego 1953 r. 50.000 ton koksu.

Szwajcaria ma otrzymać z Niemiec zachodnich w okresie od 1 kwietnia 1952 r. do 31 marca 1953 r. 1.200.000 ton węgla i koksu / wobec importu 470.000 ton węgla i 332.000 ton koksu w r.1951/. Z Francji i Saary miała początkowo Szwajcaria otrzymać w ciągu II miesięcy 1952 r. 480.000 ton węgla / wobec importu 686.000 ton w r.1951/. Na podstawie umowy z kwietnia 1952 r. Francja dostarczać będzie co miesiąc począwszy od kwietnia dodatkową ilość 47.000 ton.

Wielka Brytania

Prasa brytyjska nader optymistycznie ocenia zarówno bilans węglowy Wielkiej Brytanii jak i jej możliwości eksportowe w drugim półroczu b.r.

"Neue Zürcher Zeitung" na podstawie informacji prasy brytyjskiej wyraża opinię, że brytyjski eksport węgla, który z 36 mln. ton w r.1938 obniżył się do 13,5 mln. ton w r.1950 i 7,8 mln. ton w r.1951 / bez bunkru okrętowego/, będzie w r.1952 o wiele większy aniżeli to przewidywał dotychczasowy program rządowy wymieniający ilość około 10 mln. ton- 12 mln. ton.

"Financial Times" naświetla sytuację węglową Wielkiej Brytanii jak następuje:

Oczekuje się, że w czasie najbliższego posiedzenia parlamentu, minister paliwa Geoffrey Lloyd zapowie zwiększenie rządowego planu eksportu węgla w 1952 r. Obecnie wynosi on 10 mln. ton, t.zn. 2 mln. ton więcej aniżeli wyeksportowano w r.1951. Ilość zaplanowaną podwyższy się prawdopodobnie do 12 mln. ton, uzależniając zresztą jej ewentualne dalsze zwiększenie od rozwoju sytuacji w dziedzinie wydobycia i zapasów. Chociaż położenie węglowe większości krajów europejskich uległo polepszeniu dzięki łagodnej zimie i zmniejszeniu się zapotrzebowania przemysłu na węgiel - to jednak ekspozyci węglowi są pewni, że Wielka Brytania

znajdzie zagranicą zbyt dla całej ilości węgla jaką będzie mogła przeznaczyć dla eksportu, ponieważ kraje europejskie nadal importują węgiel z Ameryki, choć w znacznie bardziej ograniczonych rozmiarach, aniżeli poprzednio. Brytyjskie zapasy węgla 24 maja osiągnęły 14,5 mln. ton t.zn. o 4 mln. ton więcej aniżeli przed rokiem. Wzrastając w dotychczasowym tempie wyniosłyby one na 1 listopada b.r. 21 mln. ton, podczas gdy zabezpieczenie zaspokojenia potrzeb rynku w ciągu normalnej zimy wymaga, aby wyniszyły 17 mln. ton.

O d dnia 1 stycznia do 24 maja b.r. eksport brytyjskiego węgla wyniósł 4,03 mln. ton - wobec 2,39 mln. ton wyeksportowanych w tym samym okresie czasu w 1951 r.

Ilość ta rozdzielona została na poszczególne kraje przeznaczenia jak następuje: / w tys. ton /:

	<u>1951 r.</u>	<u>1952 r.</u>	<u>wzrost w %</u>
	<u>21 tygodni</u>		
Belgia	54,6	112,3	+ 124
Dania	404,1	839,1	+ 108
Francja	264,8	281,2	+ 6
Portugalia	82,0	97,3	+ 19
Irlandia	357,3	564,2	+ 58
Włochy	181,5	241,6	+ 33
Holandia	89,8	176,2	+ 96
Norwegia	68,5	110,3	+ 61
Szwecja	200,0	412,2	+ 106
Szwajcaria	25,5	45,8	+ 80
Luksemburg	-	54,4	-
Finlandia	23,1	82,7	+ 258
Hiszpania	139,9	225,4	+ 61
Argentyna	86,3	222,2	+ 157
Kanada	69,9	92,2	+ 32

"Financial Times" informuje, że obecnie zaplanowaną na eksport w 1952 r. ilość 10 mln. ton obejmuje 8,5 mln. ton węgla normalnej jakości oraz 1,5 mln. ton węgla odpadkowego / m.in. mułu węglowego /. Zaplanowana ilość eksportowa antracytu, węgla gazowego i koksującego napewno nie ulegnie zwiększeniu. Dziennik podkreśla, że eksporterzy brytyjscy znajdują się w korzystniejszej sytuacji aniżeli konkurencyjni eksporterzy w Polsce i w Niemczech zachodnich, ponieważ kopalnie brytyjskie położone są znacznie bliżej portów. Eksport brytyjski ma przewagę nad eksportem węgla amerykańskiego ponieważ węgiel amerykański dopływa do Europy na statkach o nośności 10.000 ton, które nie mogą wyładowywać ładunków w mniejszych portach zachodnio-europejskich oraz bałtyckich.

Niemcy zachodnie

Amerykańska agencja "Associated Press" donosi z Bonn, że "Aliancka Komisja opublikowała w swym dzienniku urzędowym

zarządzenie ośnośnie przeprowadzenia likwidacji syndykatu " Sprzedaż Węglu Niemieckiego".

" ~~Mortel~~ Dienst" informuje, że zapasy węgla kolei, przedsiębiorstw użyteczności publicznej i przemysłu osiągnęły z końcem I kwartału b.r. ilość 4 milionów ton, t.j. były o około półtora razy wyższe w porównaniu z rokiem ubiegłym i prawdopodobnie w międzyczasie jeszcze bardziej wzrosły. W stosunku do poziomu końca września 1951 r. zapasy węgla drobnych konsumentów przemysłowych były większe o blisko 800.000 ton. Choć wzrost zapasów jest charakterystyczną cechą obecnej sytuacji rynkowej, to wydaje się jednak, że dalszy ich wzrost jest niezbędny, gdyż w przeciwnym razie mogłyby w okresie jesiennym i zimowym nastąpić ponowne trudności w zaopatrzeniu.

W dalszym ciągu istnieje niedobór w węglu koksującym i koksie. Ilość przewidziana dla gazowni musiano zmniejszyć o 6%, przemysłowi hutniczemu dostarczono zaledwie około 93% ilości przewidzianej. Mimo dostaw poniżej zamówień trudności w zaopatrzeniu nie obserwowano. W pierwszym kwartale b.r. importowano przeciętnie miesięcznie mniej więcej tyle węgla ile w ostatnim kwartale ub.r. wynosił import.

Ogólna podaż została pomimo ograniczenia produkcji w różnych gałęziach przemysłu w całości zakupiona przez konsumentów. Należy się spodziewać jednak zredukowania podaży węgla w najbliższym czasie w związku z obecnie występującym sezonowym spadkiem wydobywania. Sytuacja może się zatem ponownie pogorszyć w dziedzinie zaopatrzenia przemysłu i ludności w paliwo w miesiącach jesiennych.

Kontyngent eksportowy na trzeci kwartał 1952 r. ustalono w ilości 6,05 milionów ton, wobec 6,14 milionów ton w drugim kwartale b.r. Obliczając ogólnie przeciętne wydobycie na roboczo dzień 405.000 ton w III kwartale, dla konsumpcji krajowej pozostanie 26,03 milionów ton. Tej ilości węgla odpowiada przypuszczalnie zapotrzebowanie krajowe w wysokości 27,01 mln. ton, wobec czego deficyt, wynoszący 980.000 ton, będzie musiał być wyrównany węglem poprzedniejszego gatunku / n.p. mułem węglowym/ lub importem.

B e l g i a

" Nord Industrieel et Commercial" informuje, że " stan zapasów węgla w Belgii przybiera bardzo znaczne rozmiary. W ciągu pierwszych 10-ciu dni maja zapasy w kopalniach zwiększyły się ponownie o 153.000 ton, osiągając stan niepokojący o tej porze roku, a mianowicie 839.379 ton /w dniu 10.V.1952/ niepokojący dlatego, że ta nadwyżka ponad 15.000 ton dziennie przedstawia około 15% wydobywania, które utrzymuje się na poziomie 102 wzgł. 103.000 ton. Oczywiście jest, że przy takim stanie rzeczy przemysł węglowy nie będzie mógł - wskutek braku środków finansowych - utrzymać eksploatacji przy obecnych jej kosztach.

" Rzuca się na hałdy wszystkie gatunki i sortymenty, włącznie z węglem koksującym - pisze w/w periodyk branżowy, podczas gdy Belgia importuje stale miał koksujący ze Stanów Zjednoczonych. W końcu kwietnia zapasy węgla, nadającego się do użytku w koksowniach, wynosiły 250.000 ton, z czego 135.000 ton miału koksującego".

" Wobec takiej sytuacji kontynuowanie zakupów w Stanach Zjednoczonych jest istotnie zadziwiające, - na fakt ten zwróciły już uwagę niektóre czynniki zarówno amerykańskie, jak i belgijskie."

"Z punktu widzenia handlowego należy zaznaczyć, że zapotrzebowanie na rynku opałowym utrzymuje się na normalnym poziomie letnim. Składy są obficie wyposażone i klientela nie okazuje zbytniego pośpiechu w czynieniu zakupów. Niektórzy kupcy, celem uniknięcia zbyt uciążliwego magazynowania węgla, wprowadzili system dostaw do domu samochodami ciężarowymi po trzy lub cztery tony na odcinkach 50 km., a nawet i dłuższych.

" Jeśli chodzi o sortymenty węgla przemysłowego, to spadek zakupów ze strony wielkich konsumentów powoduje znaczne gromadzenie się zapasów pyłu.

" Co się tyczy eksportu, to jest nadzieja, że można będzie wkrótce zwiększyć wysiłki do Francji i Włoch.

J a p o n i a

" Reuter" informuje, że w celu uniezależnienia się od importu węgla z Ameryki i Mandżurii oraz umożliwienia wzrostu produkcji przemysłowej - Japonia zamierza podnieść swe wydobycie węgla do 56 mln. ton w r. 1956/57.

Program wychodzi z założenia, że wskaźnik produkcji przemysłowej i mineralnej osiągnie w roku 1956/57 /biorąc za podstawę lata 1932/36 = 100/ 192, w porównaniu z 131,3 w roku budżetowym 1951/52.

Program przewiduje inwestycje w kopalniach węgla wartości około 80 miliardów jen, głównie na modernizację urządzeń produkcyjnych, w okresie trzech lat. W ciągu ostatnich dwóch lat program ma być ulepszony system transportu węgla jak również urządzeń ładowania, względnie rozładunku węgla.

W ostatnim roku tego programu rozporządzalne zasoby węgla mają wynieść około 60,2 mln. ton węgla, a mianowicie 56 mln. ton z własnych kopalń i 4,2 mln. ton z importu.

Zapotrzebowanie na węgiel w ostatnim roku planu oszacowano na 60,2 mln. ton, z tego 59,2 mln. na zużycie krajowe i 1 mln. ton na eksport.

Zamierzenia produkcyjne w poszczególnych latach planu pięcioletniego maja wynosić: / w tysiącach ton/

1952/53	49.000	1955/56	55.000
1953/54	52.000	1956/57	56.000
1954/55	53.000		

/ Zaznaczyć można, że wydobycie węgla Japonii wyniosło w 1950 roku 38,4 mln. ton wobec 48,7 mln. ton wydobytych w r.1938/.

Australia

" Reuter" informuje, że Australia wydobyla w 1951 roku łącznie 17.620.000 ton węgla kamiennego, to jest o 1.052.000 ton więcej aniżeli w roku 1950 i około 22% ponad przeciętne wydobycie w latach 1946/49. Pomimo zwiększonych ilości wydobywania, zapotrzebowanie na węgiel Australii przewyższyło najmniej o 2 mln. ton produkcję i musiało być pokryte drogimi importami węgla z Japonii, Indii i Afryki południowej.

Węgiel brunatnego wydobycie ubiegłego roku 7.836.000 ton, t.j. o 500.000 ton więcej aniżeli w roku ubiegłym.

Premier J.G. Mc Donald podał z początkiem maja do wiadomości, że zamówiono 630.000 ton indyjskiego węgla i 500.000 ton południowo-afrykańskiego węgla celem pokrycia zapotrzebowania krajowego.

Ograniczenie zużycia benzyny lotniczej w krajach kapitalistycznych

Strajk w amerykańskim przemyśle naftowym, który miał miejsce w początkach maja spowodował konieczność wprowadzenia drastycznych ograniczeń zużycia wysokooktanowej benzyny lotniczej w całym szeregu państw kapitalistycznych. Ograniczenia te dotknęły szczególnie zachodnio-europejskie linie lotnicze, które musiały zmniejszyć ilość lotów.

Wybuch wojny na Korei oraz rozpoczęcie zbrojeń przez państwa kapitalistyczne spowodowały zmianę stosunku pomiędzy podażą i popytem tego artykułu, jednakowoż dotkliwszy brak wystąpił dopiero po zamknięciu w lecie ubiegłego roku rafinerii w Abadanie należącej do Anglo Iranian Oil Co. Brak ten został jednak przezwyciężony w drodze reorganizacji dostaw. Rafineria w Abadanie była głównym producentem wysokooktanowej benzyny lotniczej na półkuli wschodniej. Dostarczała ona 650.000 ton rocznie co stanowiło około 1/3 produkcji benzyny lotniczej świata kapitalistycznego poza Stanami Zjednoczonymi. Pozostałe 2/3 dostarczały głównie rafinerie na Curaçao i Aruba w rejonie morza Karaibskiego, a niewielkie ilości - rafinerie Trinidadu

i Sumatry. Podczas gdy łączna produkcja w tych krajach wynosiła prawie 2 mln. ton rocznie, produkcja w Stanach Zjednoczonych osiągnęła w połowie 1951 r. poziom 6 mln. ton rocznie. Luka w zaopatrzeniu świata kapitalistycznego, powstała po zamknięciu rafinerii w Abadanie, wyrównana została głównie przez wzrost produkcji w Stanach Zjednoczonych a częściowo i w innych krajach. Z początkiem 1952 r. produkcja rafinerii amerykańskich osiągnęła poziom 7,5 mln. ton rocznie, a bezpośrednio przed wybuchem strajku - ponad 8 mln. ton rocznie, co pokrywa około 90% potrzeb świata kapitalistycznego w zakresie wysokooktanowej benzyny lotniczej, które obecnie ocenia się na 9,5 mln. ton rocznie. Ponad połowa tej ilości przypada na same tylko Stany Zjednoczone.

W okresie ubiegłych dziesięciu lat nastąpiła zasadnicza zmiana w strukturze zapotrzebowania na paliwo lotnicze. Podczas gdy przewidywany jest stały wzrost zapotrzebowania na inne główne produkty naftowe, to w dziedzinie paliw lotniczych następuje wyraźne przesunięcie w kierunku wzrostu zużycia paliw do silników odrzutowych kosztem wysokooktanowej benzyny lotniczej. Dlatego też w przewidywanym spadku zapotrzebowania na tę ostatnią, oraz spodziewając się wcześniejszego czy późniejszego uruchomienia rafinerii w Abadanie, towarzystwa naftowe w Stanach Zjednoczonych i innych krajach wstrzymują się od większych inwestycji w tej gałęzi przemysłu.

Biorąc pod uwagę wszystkie te okoliczności nawet krótkotrwałe unieruchomienie prawie 1/3 rafinerii amerykańskich musiało wywrzeć natychmiastowy i dotkliwy wpływ na światową sytuację zaopatrzeniową w zakresie benzyny lotniczej.

Złagodzenie ograniczeń dotyczących eksportu produktów naftowych w Stanach Zjednoczonych

"Petroleum Administration for Defense" /P.A.D./ odwołała wszelkie ograniczenia dotyczące eksportu oraz tworzenia zapasów benzyny, nafty, mazutu, ciężkich smarów dla Diesli i innych olejów. Istniejące ograniczenia w odniesieniu do konsumpcji benzyny lotniczej pozostają w mocy.

Ograniczenia dotyczące eksportu i tworzenia zapasów zostały wprowadzone na skutek strajku 1/3 wszystkich robotników przemysłu naftowego w U.S.A. w początkach maja b.r.

Wydobycie rudy żelaznej w krajach kapitalistycznych

		Zawartość żelaza	1938 r.	1950 r.	1951 r. ^{1/}
		w %	/ w mln. ton/		
Stany Zjednoczone	50	28,9	99,7	130,0	
Francja	30	33,2	30,0	34,3	
Szwecja	60	13,9	13,9	16,5	
Wielka Brytania	30	12,0	13,1	14,7	
Niemcy zachodnie	25	10,8	10,9	12,9	
Luksemburg	30	5,1	3,8	5,8	
Kanada	55	1,7	3,3	4,0	
Indie i Pakistan	...	2,8	3,0	3,6	
Chile	60	1,6	3,2	3,2	
Algier	55	3,1	2,6	2,8	
Austria	35	2,7	1,9	2,4	
Australia	...	2,3	2,4	2,4	
Hiszpania	45	2,5	2,1	2,2	
Unia Płd. Afrykańska	60	0,5	1,2	1,4	
Brazylia	55	0,4	0,9	1,1	
Marokko hiszpańskie	58	1,5	0,8	0,9	
Tunis	55	0,8	0,8	0,9	
Japonia	60	0,8	0,9	0,9	
Włochy	52	1,0	0,4	0,6	
Marokko francuskie	50	0,3	0,3	0,3	
Norwegia	65	1,5	0,4	0,5	

1/ częściowo szacunki

2/ łącznie z Nową Fundlandią

Import rud metali stopowych do Wielkiej

Brytanii

		I kwartał	
		1951 r.	1952 r.
		/ w tysiącach ton /	
Rudy:			
chromowa	28,6	50,0	
manganowa	99,5	128,1	
w tym:			
Złote Wybrzeże	48,6	66,4	
Indie	26,3	39,2	
Unia Płd. Afrykańska	23,5	21,2	
tytanowa	32,2	35,5	
niklowa	9,5	6,3	
		/w tonach/	
wolframowa	928,6	1.490,5	
molibdenowa	696,0	942,8	

Import rudy żelaznej do Wielkiej Brytanii

I kwartał

	1951 r. / w tysiącach ton/	1952 r.
Ogółem	1.758,3	2.102,6
w tym:		
Szwecja	711,0	807,5
Algier	311,8	439,5
Sierra Leone	120,3	197,6
Hiszpania	204,4	170,6
Tunis	110,1	117,3
Francja	107,4	105,6
porty hiszpańskie w Północnej Afryce		
Marokko	95,0	84,8
Kanada	69,5	76,2
	-	32,4

Obroty zagraniczne cementem w Wielkiej Brytanii

W okresie I kwartału 1952 r. Wielka Brytania eksportowała 596,9 tys ton cementu wobec 410,7 tys ton w I kwartale 1951 r. Import cementu w tym samym okresie wyniósł 6,6 tys ton wobec 76,7 tys ton w I kwartale ubiegłego roku.

Zniżka cen cementu w Wielkiej Brytanii

Z dniem 3 maja zostały obniżone ceny cementu w większej części Anglii, Walii i Północnej Irlandii.

W wyniku wstrzymania importu zagranicznego cementu, który był sprzedawany po tej samej cenie co cement produkcji krajowej, wyższe koszty powstałe przy imporcie cementu z zagranicy nie wchodzi obecnie w rachubę i stało się możliwym obniżenie poziomu cen krajowych. Nie przewiduje się niedoboru cementu. Zostały wprowadzone pewne ograniczenia eksportu oraz zmieniono zarządzenia dotyczące dystrybucji krajowej w celu zwiększenia dostaw brytyjskiego cementu do Szkocji i na wybrzeże północno-wschodnie. Produkcja cementowni brytyjskich osiągnęła obecnie poziom rekordowy.

Chemikalia

Wiadomości z rynku londyńskiego

Według informacji podanych przez Reutera na londyńskim rynku chemikalii popyt przemysłu włókienniczego był w ostatnim tygodniu maja i pierwszych czerwca bardzo słaby. Natomiast pewien wzrost zainteresowania przejawiał przemysł artykułów plastycznych. Ogólnie biorąc napływ nowych zamówień ze strony nabywców krajowych i zagranicznych był dosyć znaczny, lecz przy wzrastającej konkurencji producentów zagranicznych.

Notowania podstawowych artykułów chemicznych posiadają tendencję zniżkową. Obniżenie się cen niektórych metali nieżelaznych jak również alkoholu butylowego, kwasu oleinowego i winnego pociągnęło za sobą szereg obniżek cen artykułów pochodnych do produkcji których wchodzi w/w związki czy metale /cynk, ołów, antymon, kadm/.

W dziale środków owadobójczych i chemikalii pokrewnych notowano zwiększenie obrotów. W dziale farmaceutyków obniżyły się ceny azotanu srebra i związków antymonu. Najsilniejszy popyt przejawiał się w dziedzinie produktów powęglowych. W szczególności poważnie zwiększyły się obroty w odniesieniu do oleju kreozytowego przy wzroście transakcji eksportowych.

Produkcja artykułów chemicznych w Japonii

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w "The Chemical Age" produkcja japońskiego przemysłu chemicznego zasilającego zbrojeniowy chemiczny przemysł amerykański, wzrosła w r.ub. o 5,5% przyczem wzrost dla ciężkiego przemysłu chemicznego obliczony został na 2%. W ten sposób poziom produkcji całego przemysłu chemicznego w Japonii był o 50% wyższy niż przeciętna w latach 1932-36. Poniżej przytaczamy za w/w periodykiem szereg wskaźników produkcji niektórych artykułów chemicznych w Japonii w 1950 i w 1951 r. przy podstawie równej 100 w latach 1932-36:

	1950	1951
	lipiec	lipiec
cały przemysł chemiczny	125	163
chemikalia ciężkie	182	188
w tym:		
siarczan amonu	289	312
superfosfaty wapn.	118	102
saletra wapniowa	273	185
węgiel wapnia	202	254
węgiel sodu	79	127
soda kaustyczna	106	188
kwas siarkowy	165	192

kwaz azotowy	141	264
kwaz chlorowodorowy	262	330

Z powyższego zestawienia wynika, że najsilniej w stosunku do lat przedwojennych wzrosła w Japonii produkcja kwasu chlorowodorowego /będącego jednym z najważniejszych składników gazów trujących/ oraz siarczanu amonu, najsłabiej zaś superfosfatów wapniowych. W ostatnich dwóch latach przeciętna produkcja miesięczna zasadniczych artykułów chemicznych kształtowała się następująco:

	1950	1951
	/średnia miesięczna w tys. ton/	
Siarczan amonu	130,8	139,6
Superfosfaty	114,3	125,4
Saletra wapniowa	30,0	34,6
Węglan wapnia	38,9	40,4
Węglan sodu	13,8	18,8
Soda kaustyczna	16,2	27,1
Kwas siarkowy 50 Be	270,8	315,8
Kwas azotowy 98%	3,2	4,7
Kwas chlorowodorowy	11,0	13,4
	w t o n a c h	
Farby i barwniki	6.401	7.617
Mydło	8.032	12.125
Srodki wybuchowe	1.564	1.782
Barwniki anilinowe	750	1.175
Garbniki	1.723	3.074
Zapałki	20.009	23.304

Przytaczając opinię japońskich kół handlowych, w/w periodyk brytyjski informuje, że japoński przemysł chemiczny rozwijałby się znacznie pomyślniej gdyby istniały normalne warunki wymiany handlowej z Chińską Republiką Ludową, która dostarczała Japonii w latach przedwojennych poważne ilości węgla kamiennego i soli kuchennej, będąc jednocześnie naturalnym, najlepszym rynkiem zbytu na gotowe japońskie artykuły chemiczne.

W chwili obecnej Japonia zmuszona jest importować sól z Meksyku i Stanów Zjednoczonych co znacznie podraża koszty produkcji. W końcu maja np. cena sody kaustycznej w Japonii była wyższa niż na innych rynkach kapitalistycznych wynosząc \$ 185-190 za tonę/95%/. Obecne zapotrzebowanie przemysłu japońskiego w odniesieniu do sody kaustycznej wynosi około 300.000 ton rocznie.

Eksport naturalnych fosfatów z Marokka

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez BIKI w dn. 5 czerwca br. eksport naturalnych fosfatów z Marokka francuskiego wyniósł w pierwszej połowie 1951 r. 2.318,9 tys. ton za sumę 7.846 mln fr. fr. Odbiorcami tego eksportu były następujące kraje:

	tys. t.	mln. fr.
Anglia	372,2	1.312,3
Włochy	304,5	1.080,3
Francja	225,9	692,5
Hiszpania	200,6	640,0
Zw. Afryki Połd.	165,9	588,9
Belgia	155,8	539,3
Holandia	149,8	492,7
Dania	145,5	449,4
Portugalia	97,2	333,2
Zachodnie Niemcy	74,5	245,4
Finlandia	37,7	133,7
Szwajcaria	25,8	88,8
Norwegia	18,4	65,5
Brazylia	13,0	45,4
Irlandia	12,3	43,8
Urugwaj	5,0	17,8
Argentyna	1,5	5,3

Zmiany cen hurtowych niektórych artykułów chemicznych na rynku angielskim

W maju br. ceny następujących artykułów chemicznych zniżkowały w sposób następujący:

	początek maja	początek czerwca
Siarczek antymonu /golden/ w partiach po 5 cwt. /lb/	2s 6 $\frac{1}{4}$ d - 3s 7 $\frac{1}{2}$ d	2s 4 $\frac{1}{2}$ d - 2s 11 $\frac{1}{2}$ d
Octan Butylowy BSS /tona/	£.224	£.209
Alkohol butylowy " "	£.206	£.181
Octan ołowiu /biały/ "	£.185 10s	£.162 10s
Azotan ołowiu " "	£.142	£.119
Czerwien ołowiana " "	£.183 10s	£.152 5s
Biel ołowiana " "	£.191	£.163 5s
Glejta ołowiana " "	£.183 10s	£.152 5s
Litopon 30% "	£. 77	£. 72

Eksport fosfatów z Egiptu

Jak podaje ANA z 4 czerwca br. eksport fosfatów z Egiptu wyniósł w r. ub. 274.600 ton w porównaniu do 358.100 ton w 1950 r. Europa odebrała w r.ub. 100.900 ton wobec 167.000 ton o rok wcześniej, a kraje innych kontynentów 173.700 ton w porównaniu z 190.500 ton w 1950 r. Z krajów zamorskich największym importerem fosfatów egipskich była Japonia - 157.100 ton za sumę 331,3 tys.£.E. następnie zaś Związek Afryki Południowej z ilością 16.600 ton. Z krajów Europejskich największą ilość fosfatów egipskich importowały Włochy 56.600 ton, na drugim miejscu zaś znalazła się Finlandia.

Meldunki z nowojorskiego rynku chemikalii

Cechą charakteryzującą rynek chemikalii w Nowym Jorku w tygodniu kończącym się 7 czerwca była redukcja cen azotanu srebra i octanu ołowiu. Cena azotanu srebra obniżyła się z $57 \frac{3}{4}$ do $55 \frac{7}{16}$ \$ za partię w ilości 250 uncji, natomiast krystaliczny octan ołowiu zniżył w cenie z 24 \$ do 22 \$ za 100 lb, a sproszkowany z 25 \$/ do 23 \$.

W okresie tym notowano wzrost popytu na glicerynę syntetyczną co przyczyniło się przy zmniejszonej na ogół podaży do wzrostu notowań. Oczekuje się, że strajk w przemyśle stalowym pogorszy i tak ciężką sytuację w zakresie dostaw siarczanu amonu.

Kauczuk drewno. napien

Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku

Trzecią dekadę maja charakteryzowała na rynku londyńskim dalsza zniżkowa tendencja cen kauczuku naturalnego. Pod koniec dekady cena RSS Nr. 1 /natychmiast/ wynosiła 23 1/2 d za lb. W ostatnich dniach maja i w pierwszej dekadzie czerwca następuje zahamowanie spadku cen i lekkawyżka wynosząca w tym okresie 2 d na lb. W dniu 10 czerwca br. cena RSS Nr 1 /natychmiast/ wynosiła 25 1/2 d za lb. Na zmianę tendencji na rynku miały wpływ z jednej strony zwiększone zakupy ze strony Europy kontynentalnej, a z drugiej przybliżanie się terminu całkowitego przekazania importu kauczuku naturalnego do USA w ręce importerów prywatnych, w związku z czym przewiduje się zwiększenie popytu na rynku. Pewien wpływ na wzmocnienie rynku miała również decyzja rządu angielskiego zwiększenia swoich strategicznych zapasów kauczuku naturalnego /o czym piszemy poniżej/.

Zaprzestanie przez USA zakupów indonezyjskiego kauczuku pochodzącego z produkcji drobnych plantacji /kauczuk niskogatunkowy/, wywołało silny spadek cen w Indonezji. Tak np. 24.V.br. za 100 kg. tego gatunku kauczuku płacono 115-120 rupii indonez. /303,6-316,8 zł za tonę/, a 26.V.br. cena ta obniżyła się już do 100 rupii indonez. /264,0 zł za tonę/. W portach i na składach zgromadziły się znaczne ilości niskogatunkowego kauczuku. Eksporterzy żądają od rządu indonezyjskiego podjęcia odpowiednich kroków w celu znalezienia nowego rynku zbytu dla kauczuku indonezyjskiego.

Cło eksportowe na kauczuk indonezyjski zostało obniżone z 25% do 15% ceny fob. Oprócz tego zmniejszona została dodatkowa opłata na kauczuk /oraz inne towary/ eksportowany do krajów obszaru dolarowego z 10% do 8%. Oba powyższe zarządzenia weszły w życie 1-go czerwca br.

Departament Handlu USA ogłosiło o zniesieniu ilościowych ograniczeń eksportu kauczuku syntetycznego. Pozostaje jednak nadal w mocy zarządzenie o konieczności uzyskania licencji wywozowych. Zarządzenie to świadczy o wystarczającym zaopatrzeniu w kauczuk syntetyczny rynku amerykańskiego. Eksport większych ilości kauczuku syntetycznego z USA był zabroniony od listopada 1950 r. do końca ubiegłego roku to jest do momentu, kiedy ustanowiony został kontyngent eksportowy na I kwartał 1952 roku w ilości 17,3 tys. ton.

W związku z silnym spadkiem cen kauczuku naturalnego na rynku światowym, kauczuk syntetyczny produkowany w Niemczech zachodnich okazał się zbyt drogi/ 4,60 DM za kg./ i jego sprzedaż napotyka na znaczne trudności. Spowodowało to zmniejszenie produkcji kauczuku syntetycznego w Niemczech zachodnich z 500 ton na 300 ton miesięcznie. Projektowane jest

również ewentualne obniżenie ceny tego kauczuku z 4,60 DM za kg. na 2,50-3.00 DM za kg.

Jak wiadomo rząd angielski już od dłuższego czasu zajmuje się problemem, w jaki sposób powstrzymać ciągły spadek cen kauczuku naturalnego. Według oświadczenia przedstawiciela Ministry of Materials, rząd angielski postanowił ostatnio zwiększyć swoje strategiczne zapasy kauczuku naturalnego. Postanowienie to, ma głównie na celu podtrzymanie rynku kauczukowego. Jeśli chodzi o zakupy rządowe na rynku singapurskim, to krok ten spowodowany był prośbą plantatorów i kupców malajskich, którzy już kilka tygodni temu zwrócili się do rządu angielskiego o zakupienie większej ilości kauczuku malajskiego, aby pomóc w ten sposób w stabilizacji cen kauczuku naturalnego i poprawić sytuację na rynku. Co się tyczy rządowych zakupów kauczuku naturalnego na rynku londyńskim, to mają one na celu, z jednej strony stopniowo wyrównać ubytek z zapasów rządowych 30 tys. ton kauczuku sprzedanych w I kwartale br. do USA, z drugiej zaś wymianę gorszych gatunków kauczuku na lepsze.

Zniesienie szwedzkiej opłaty eksportowej na tarcicę

Rząd szwedzki po naradach z przedstawicielami szwedzkiego przemysłu drzewnego, postanowił znieść z dniem 26.V.1952 roku opłatę eksportową na tarcicę, oraz ciosane belki, bale i podkłady kolejowe. Decyzja ta została powzięta na skutek nacisku producentów i eksporterów drewna którzy powoływali się na katastrofalny spadek szwedzkiego eksportu tych artykułów. W zamian za to producenci zobowiązali się zaopatrzyć należycie rynek wewnętrzny w drewno po cenach niższych od cen eksportowych.

Jak wiadomo opłata eksportowa wahała się od 40 do 70 kr. szw. za std, w zależności od średniej ceny uzyskiwanej przy sprzedaży tarcicy na rynkach zagranicznych. Począwszy od stycznia 1951 r. opłata ta wynosiła 65 kr. szw. za std. W przeciwieństwie do opłaty eksportowej od celulozy, opłata eksportowa od tarcicy była normalnym podatkiem nie zwracanym eksporterom w późniejszym terminie.

Według prowizorycznych obliczeń opłaty eksportowe od tarcicy przyniosły skarbowi szwedzkiemu w ciągu ubiegłego roku około 50 mln kr. szw.. Ostatnio przed zniesieniem opłaty eksportowej cena 7" tarcicy sosnowej przeznaczonej na eksport wynosiła £ 85 za std - podczas gdy np. Finlandia sprzedawała niewielkie partie tej tarcicy po cenach £ 70 - 72 za std. Obecnie ceny szwedzkie obniżyły się również do tego poziomu.

Z angielskiego rynku drewna

Jak wiadomo angielski import tarcicy, chociaż kontyngentowany znajduje się obecnie całkowicie w rękach prywatnych /za wyjątkiem dostaw w ramach starych rządowych kontraktów z Kanadą/. W związku z powyższym po raz pierwszy po wojnie drewno ze Z.S.R.R. może być importowane przez prywatnych

odbiorców. Związek Radziecki zaoferował w roku bieżącym około 90 tys. stds. po cenach konkurencyjnych w porównaniu ze skandynawskimi /£ 75 za std cif Anglia/.

Ceny sprzedażne wyznaczone przez "Timber Control" na tarcicę kanadyjską zostały obecnie obniżone do poziomu cen skandynawskich i są tym samym niższe od bieżących notowań kanadyjskich.

Jak na ogół przewiduje się, ponad 50 tys. stds kanadyjskiej tarcicy iglastej zostanie sprzedane z zapasów rządowych poniżej ceny kupna.

W ostatnich tygodniach nastąpiła, jak wiadomo, znaczna obniżka cen tarcicy szwedzkiej i fińskiej. Ceny te są obecnie o £ 20 do £ 30 tańsze na tonie fob. niż na początku roku. W porównaniu z rokiem ubiegłym obniżyły się również frachty. W związku z tą sytuacją wielu importerów brytyjskich posiadających znaczne zapasy poniesie straty i jest mało prawdopodobne by import w roku bieżącym był równie intensywny jak w roku ubiegłym. Istnieją wątpliwości czy importerzy wykorzystają oficjalną kwotę 450 tys. stds przewidzianą na import w roku bieżącym /w 1951 r. import wyniósł 1.627 tys. stds./. W ramach starych kontraktów rządowych przewiduje się oprócz tego import 500 tys. stds z Kanady.

Zwiększenie eksportu drewna austriackiego.

W związku z niekorzystnym bilansem płatniczym Austrii, rząd austriacki postanowił zwiększyć eksport drewna, aby w ten sposób uzyskać środki niezbędne na opłacenie towarów importowanych. Włochy, główny odbiorca drewna austriackiego, nie dysponują w chwili obecnej odpowiednią ilością towarów potrzebnych Austrii.

Zgodnie z umową handlową między Austrią a Niemcami zachodnimi na rok 1952, rząd austriacki wyznaczył kwotę eksportową na tarcicę wywożoną do Niemiec zachodnich, w wysokości 500 tys. m³, co wynosi szóstą część całego, projektowanego eksportu tarcicy w roku bieżącym/ w 1951 roku Niemcy zachodnie importowały z Austrii tylko 170 tys. m³ drewna /Oprócz tego Niemcy zachodnie mają w roku bieżącym otrzymać z Austrii 90 tys. m³ kopalniaków, w porównaniu z 25 tys. m³, otrzymanymi w 1951 r. /cały austriacki eksport kopalniaków w 1951 roku wyniósł 65 tys. m³/. Zwiększenie eksportu drewna austriackiego do Niemiec zachodnich, ma dać Austrii możliwość zakupienia większych niż dotąd ilości węgla z Zagłębia Ruhry. Jak przypuszcza się wzrost eksportu drewna austriackiego może mieć miejsce tylko w wypadku obniżki jego obecnych cen. W rzeczywistości w styczniu i lutym 1952 r. eksport drewna z Austrii zmniejszył się na skutek silnej konkurencji innych krajów eksportujących.

Eksport fińskiego drewna do Belgii-Luksemburga

Zgodnie z umową zawartą między Finlandią a Belgią, Finlandia ma wyeksportować do Belgii-Luksemburga w roku 1952 następujące ilości drewna:

tarcicy	50	tys.	stds.
kopalniaków	260	"	m3
słupów telegr.	10	"	"
dykty	18	"	"

Ograniczenia w fińskim przemyśle płyt spilśnionych

Fiński przemysł płyt spilśnionych przeszedł na 4 1/2 - dniowy tydzień pracy. Przyczyną tego jest, jak to określił komunikat oficjalny, "katastrofalny spadek eksportu". Płyty spilśnione są jedną z ważniejszych pozycji eksportu fińskiego. Produkcja ich wyniosła w roku ubiegłym 117 tys. ton, z czego 69 tys. ton przeznaczone na eksport. Przyczyną zmniejszenia się eksportu jest głównie konkurencja innych krajów produkujących ten artykuł, w których w roku ubiegłym uruchomiono około 30 fabryk płyt spilśnionych. Eksport fiński skierowany jest obecnie głównie do Indii, Australii, i Płd. Afryki. Czynione są próby zwiększenia krajowego zużycia płyt spilśnionych.

Z międzynarodowego rynku miazgi drzewnej

Wbrew początkowym optymistycznym nadziejom szwedzkich eksporterów miazgi drzewnej, rokowania między delegacją szwedzką a importerami brytyjskimi, w sprawie cen szwedzkiej miazgi drzewnej na drugie półrocze br., jakie miały miejsce w Londynie 4 i 5 czerwca, zakończyły się niepowodzeniem. Szwedzi liczyli, że uda im się uzyskać podwyższenie brytyjskich importowych cen maksymalnych. Tymczasem nie tylko nie osiągnięto porozumienia z importerami brytyjskimi, ale w tym samym czasie rząd angielski powziął zamiar dalszego obniżenia cen maksymalnych na importowaną szwedzką miazgę drzewną, o 20% dla miazgi chemicznej i o 5% dla miazgi mechanicznej. Charakterystyczne jest, że przy tych nowych cenach angielskich, cena np. niebielonej miazgi chemicznej wyniosłaby 840 kr.sz. za tonę t.zn. osiągnęłaby poziom na którym szwedzka opłata eksportowa winna zostać automatycznie całkowicie zniesiona. Dalszy ciąg rokowań między szwedzkimi eksporterami, a importerami brytyjskimi ma mieć miejsce w najbliższym czasie w Sztokholmie. Problem ten będzie prawdopodobnie również omawiany na najbliższym posiedzeniu "Uniscanu".

W chwili obecnej sytuacja na szwedzkim rynku miazgi drzewnej jest nadal niejasna. Wydaje się, że niektórzy odbiorcy zagraniczni będą żądali odroczenia dostaw czerwcowych na III kw. br., w związku z przewidywaną w tym czasie dalszą obniżką, albo nawet całkowitym zniesieniem, opłaty eksportowej. Wpłynie to prawdopodobnie na zmniejszenie eksportu w czerwcu.

Eksport szwedzkiej celulozy papierniczej w kwietniu br. wyniósł 82.000 ton, a celulozy wiskozowej 32.000 ton, w porównaniu z 85.000 ton i 34.000 ton odpowiednio w kwietniu 1951 roku. Ogółem eksport szwedzkiej celulozy w ciągu czterech pierwszych miesięcy roku zwiększył się z 456.000 ton w

1951 r. na 466.000 ton w roku bieżącym, w tym eksport celulozy papierniczej obniżył się z 234 tys. ton na 213 tys. ton, natomiast eksport celulozy wiskozowej wzrósł z 222.000 ton na 258.000 ton.

Eksporterzy szwedzcy mają nadzieję, że w ciągu jesieni zapasy miazgi drzewnej zostaną zmniejszone na tyle, że pozwoli to na podwyżkę cen eksportowych, uwarunkowaną słabą podażą.

Podobnie jak szwedzki, również norweski przemysł miazgi drzewnej napotyka na poważne trudności. Szereg zakładów zmniejszyło produkcję względnie stoi w obliczu jej zmniejszenia. Zakłady produkujące miazgę drzewną mechaniczną nie otrzymują ostatnio prawie żadnych zamówień z Francji, Belgii i Holandii. Odbiorcy zachodnio-niemieccy zwrócili się o odroczenie dostaw. Sytuacja w przemyśle celulozy jest nieco lepsza, ale i tu odczuwa się brak zamówień, zwłaszcza na celulozę wiskozową.

Rząd norweski zaprotestował przeciwko prolongowaniu przez Anglię systemu maksymalnych cen miazgi drzewnej na II półrocze br., proponując rewizję tego zarządzenia.

Jak podaje "Canadian Pulp and Paper Association" ogólna produkcja miazgi drzewnej w Kanadzie w I kwartale 1952 roku wyniosła 2.284 tys. ton w porównaniu z 2.208 tys. ton w tym samym okresie 1951 roku. Z ilości tej zużytkowano w Kanadzie odpowiednio 1.726 tys. ton w roku bieżącym i 1.683 tys. ton w roku ubiegłym. W tym samym czasie eksport osiągnął 529 tys. ton w br. i 507 tys. ton w ub.

Biorąc pod uwagę cyfry z 4-ch pierwszych miesięcy bieżącego i ubiegłego roku, produkcja miazgi drzewnej w Kanadzie wynosiła odpowiednio 3.025 tys. ton i 2.949 tys. ton. Produkcja w kwietniu br. była o 4% niższa w porównaniu z produkcją w marcu br.

Według oficjalnych danych angielskiego Ministerstwa Handlu import miazgi drzewnej do Anglii wyniósł w kwietniu br. 123 tys. ton wykazując lekki spadek w porównaniu do importu w marcu br. który wynosił 128 tys. ton. Ogółem import miazgi drzewnej do Anglii w ciągu czterech pierwszych miesięcy bieżącego roku osiągnął łącznie 546 tys. ton /w podobnym okresie roku ub. - 435 tys. ton/.

Importerzy brytyjscy otrzymali ofertę od Z.S.R.R. na dostawę niebielonej miazgi drzewnej po £ 64-65 za tonę. Kupcy angielscy wstrzymują się jednak od zawierania transakcji oczekując na wynik rokowań w sprawie dostaw skandynawskich na III kwartał br.

Surowce włókiennicze i wyroby

Bawełna

Zakończona w Rzymie 11 plenarna sesja International Cotton Advisory Committee nie przyniosła oczekiwanych rezultatów, a mianowicie nie podjęto żadnej międzynarodowej akcji w celu utrzymania równowagi na rynku bawełny. Według oficjalnych doniesień Komitet wysłuchał sprawozdań 25 krajów członkowskich, a następnie omówił sytuację na międzynarodowym rynku bawełny. W sprawozdaniu tym stwierdzono między innymi, że światowe zapasy bawełny znacznie wzrosły i obecnie osiągnęły poziom, gdzie ogólna podaż jest mniej więcej zrównoważona światowym popytem. Światowa konsumpcja bawełny osiągnie - zdaniem Komitetu - bezmała rekordowy poziom z roku 1950/51. Pomimo ograniczania konsumpcji bawełny w wielu krajach świata, wydaje się, że w roku 1951/52 osiągnięty zostanie najwyższy światowy poziom konsumpcji w latach powojennych, z wyjątkiem roku 1950/51. Jakkolwiek zachodzące na rynku bawełnianym tendencje rozwijać się będą prawdopodobnie nadal, panuje pogląd, że są one podstawą do powrotu bardziej normalnych warunków wymiany międzynarodowej. Następna sesja International Cotton Advisory Committee zbierze się w Waszyngtonie w 1953 roku.

W dniu 28 maja bawełnę amerykańską "Middling 15/16" spot notowaną na giełdzie nowojorskiej po 40,40 ¢ za lb wobec 46,06 ¢ rok wcześniej. Dostawy na lipiec notowano na giełdzie nowojorskiej w tym samym dniu po 38,98 ¢ za lb. W porównaniu z tygodniem ubiegłym ceny na obu rynkach były bardziej nieregularne. Na podstawie wiadomości z niektórych kół handlowych nowe zbiory bawełny w USA zapowiadają się dobrze, mimo znacznej różnicy warunków atmosferycznych w niektórych okręgach pasa bawełnianego. Według obliczeń tych kół rzeczywisty obszar zajęty pod uprawę bawełny wynosi obecnie nie więcej niż 27 mln. akrów, zamiast 28 mln. akrów - co było zamierzeniem rządowym. Na podstawie przeciętnej wydajności z pięciu ostatnich lat zbiór tegoroczny osiągnął by zaledwie 16 mln. bel, która to ilość jest wymaganym minimum, aby utrzymać istniejącą podaż, przy nieznacznym zwiększeniu remanentów, jak również aby spowodować podwyższenie rządowych cen gwarancyjnych. W ostatnim tygodniu maja b.r. zagraniczni odbiorcy bawełny amerykańskiej ograniczali możliwie jak najbardziej swoje zakupy bawełny, wobec spodziewanego dalszego spadku obrotów w głównych krajach produkujących wyroby bawełniane.

Zużycie bawełny surowej w amerykańskich fabrykach tkanin bawełnianych przedstawia poniższe zestawienie:

w tys.bel

	1949	1950	1951	1952
cały rok	7 874	9 675	10 032	-
styczeń	675	734	1 041	922
luty	640	739	895	769
marzec	721	898	912	737

Poniższa tabela ilustruje eksport bawełny amerykańskiej w okresie 1 sierpnia - 16 maja b.r. w belach:

	1951/52	1950/51
	1.VIII-16.V.	
Wielka Brytania	768 892	396 854
Francja	491 200	342 535
Kontynent	2 061 197	1 385 166
Ameryka Sr. i Płd.	61 562	83 985
Daleki Wschód	1 738 841	1 258 566
Kanada	278 133	312 446
łącznie z lintersami	5 399 825	3 779 552

Egipski rynek bawełny

W ostatnich dniach maja ważniejszym wydarzeniem na egipskim rynku bawełny było zniesienie przez rząd opłat eksportowych na tegosezonowy zbiór bawełny, jak również zmniejszenie opłat eksportowych na nowe zbiory. To nagłe obniżenie cen bawełny egipskiej o 10d na lb spowodowało znaczne ożywienie rynku, szczególnie w odniesieniu do włókna średniego, ponieważ po obniżce, cena Ashmouni była niższa od cen bawełny amerykańskiej. Ta natychmiastowa reakcja wywołała wzrost cen rynku terminowym.

Ponadto stało się zupełnie widoczne nagłe zapotrzebowanie odbiorców zagranicznych. Przedmiotem transakcji była w pierwszym rzędzie bawełna Ashmouni, a głównymi odbiorcami Kontynent i kraje Dalekiego Wschodu. Inne transakcje prowadziły prawie wyłącznie z Niemcami zachodnimi. Pomimo zniżki opłat eksportowych włókno długie nie cieszyło się powodzeniem w tym samym stopniu co średnie. Eksport bawełny surowej z Egiptu w okresie od 1 września do 22 maja b.r. wyniósł 448 372 bele wobec 775 103 bele w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Wielka Brytania odebrała 45 420 bel wobec poprzednio 252 945, kraje Europy kontynentalnej 258 545 wobec 323 211 bel. Indie, Chiny i Japonia 91 517 bel wobec 154 858 bel, USA 52 890 wobec 44 089 bel.

Ostatnio podpisano w Aleksandrii umowę handlową między Egiptem a Niemcami zachodnimi z ważnością na 1 rok począwszy od 1 czerwca na sumę łącznie £E 56 000 000. Egipt eksportować będzie głównie bawełnę wzamian za niemieckie maszyny, artykuły elektryczne, nawozy i tekstylia. Jednocześnie delegacja zachodnio-niemiecka prowadziła rozmowy w Kairze z przedstawicielami Jordanu, Abisynii, Saud Arabii i Jemenu i ma nadzieję podpisać wkrótce umowę.

Syria

W roku 1951/52 obszar zajęty pod uprawę bawełny był prawie dwukrotnie większy niż w roku poprzednim, jednakże klęska wółka bawełnianego i innych pasożytów spowodowała zmniejszenie zbiorów w porównaniu z pierwotnymi szacunkami. Pomimo to całkowita produkcja bawełny odziarnionej wyniesie w przybliżeniu 45 000 ton z czego 30 000 ton będzie prawdopodobnie przeznaczona na eksport. Oznacza to wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 50%. Na podstawie doświadczeń z ostatnich lat uznano za pożądane utworzenie przy ministerstwie rolnictwa urzędu dla spraw bawełny, którego zadaniem będzie kontrolowanie upraw i odziarniania bawełny, klasyfikacji ziarna bawełny itp.

Meksyk

Szacunek zbioru bawełny w Meksyku w 1952 roku, który przypada mniej więcej w tym samym czasie co w USA, wykazuje tylko niewielki spadek w porównaniu z rokiem poprzednim. Według ostatnich obliczeń obszar zajęty pod uprawę bawełny wynosi 2 225 000 akrów wobec 2 550 000 w 1951 r. W związku z powyższym zbiór w tym roku oceniany jest na 1 275 000 bel /po 500 lb/ wobec 1 323 000 w roku poprzednim.

W pierwszej dekadzie czerwca prawie na wszystkich rynkach bawełnianych zanotowano wzrost cen. Tak np. bawełna amerykańska "Middling 15/16" notowana była po 40,16 ¢ za lb - wobec 38,98 ¢ w dniu 25 maja w dostawach lipcowych. Podobnie zwykowały ceny bawełny na późniejsze dostawy. Ceny bawełny brazylijskiej zwykowały również. Bawełna Nr 4, 5 osiągnęła w omawianym okresie cenę 306 cruzeiros za arroba /15 kg/ wobec 304 cruzeiros tydzień wcześniej.

Na giełdzie aleksandryjskiej tendencje w tym okresie były odmienne. Najwyższe ceny zarówno bawełny Karnak jak i Ashmouni, na skutek spekulacyjnej gry na rynku terminowym, zostały osiągnięte w pierwszych dniach czerwca. Notowania na dzień 10 czerwca wykazują niewielki spadek cen. Bawełna Ashmouni notowana była w dostawach na sierpień po 73,20 talarów za kantar wobec 74,30 tydzień wcześniej. Bawełnę Karnak z dostawą na lipiec notowano w tym samym dniu po 125 talarów za kantar.

W e ł n a

Wzrost konsumpcji wełny w I kwartale 1952 r.

Według ostatnich obliczeń angielskich, których wyniki opublikował The Public Ledger w dniu 31 maja, światowa konsumpcja wełny /należy przypuszczać, że z wyłączeniem z ZSRR i krajów demokracji ludowej/ wzrosła ponownie nieznacznie w I kwartale b.r. Łączna konsumpcja ośmiu krajów kapitalistycznych - konsumujących razem około 2/3 światowej konsumpcji wełny - szacowana jest w I kwartale b.r. na 324 mln.lb /na bazie prędkości/ w porównaniu do skorygowanej cyfry 314 mln.lb kwartału poprzedniego i 297 mln.lb skonsumowanych przez te kraje w III kwartale 1951 r.

Wzrost konsumpcji w I kwartale b.r. wynosiłby zatem 3%, czyli dwukrotnie mniej niż w IV kwartale ub.r. W przeciwieństwie do powyższego konsumpcja innych włókien /wełny odpadkowej, regenerowanej, włókien sztucznych itd./ przez wełniany przemysł 8-miu wspomnianych krajów zmniejszyła się w omawianym kwartale o ca 4% wynosząc 218 mln.lb, czyli tyle samo co w trzecim kwartale 1951 r.

Ogólnie zatem konsumpcja wszystkich włókien przez przemysł wełniany wyniosła w I kwartale b.r. 542 mln.lb będąc o 5% wyższą niż w III kwartale 1951 r. kiedy osiągnęła najniższy poziom w r.ub.

W ten sposób szacunki konsumpcji wełny w pierwszych trzech miesiącach b.r. wykazują, że jej wzrost w ostatnim kwartale r.ub. nie był wyłącznie zjawiskiem sezonowym i że można uważać światową konsumpcję wełny za do pewnego stopnia ustabilizowaną na poziomie o 20% niższym niż w I kwartale 1951 r.

Może jeszcze istotniejszym momentem niż sam wzrost konsumpcji wełny, jest zwiększenie się w I kwartale b.r. jej udziału w konsumpcji wszystkich włókien przez wełniany przemysł 8-miu wspomnianych krajów kapitalistycznych - pierwszy od 1950 r. To przesunięcie w strukturze konsumpcji spowodowane było w pierwszym rzędzie wzajemną relacją cen wełny i innych surowców używanych przez przemysł.

Spadek cen wełny był silniejszy niż w odniesieniu do tych innych surowców włókienniczych konsumowanych przez przemysł wełniany - przy czym podaż niektórych z nich jak np. wyczesków i odpadków wełny, była ograniczona - co stwarzało tendencję do zwiększenia konsumpcji samej wełny.

W I kwartale b.r. konsumpcja jej w Anglii wzrosła o 6%; we Francji o 11%; w Belgii o 8%; w Kanadzie o 8%; w Holandii o 7% i w Stanach Zjednoczonych o 4%. Istotnym zjawiskiem jest również dalszy wzrost konsumpcji o ca 8% w Japonii, która konsumuje obecnie o 50% więcej wełny niż w r.ub. Jej konsumpcja sięga teraz w skali rocznej 80 mln.lb na bazie pranej.

Reasumując powyższe uwagi należy stwierdzić, że jedną z przyczyn wzmocnienia tendencji na międzynarodowym rynku wełny był wzrost jej konsumpcji przez przemysł włókienniczy w celach bezpośredniej przeróbki i dla uzupełnienia zapasów. Należy dodać w tym miejscu również, że inną przyczyną wzmocnienia tendencji było kontynuowanie przez niektóre kraje imperialistyczne zakupów wełny na zapasy strategiczne. W pierwszym tygodniu czerwca brytyjskie Ministry of Materials podało oficjalnie do wiadomości, że Anglia będzie nadal kupowała w 1952/53 r. pewne ilości wełny na uzupełnianie zapasów strategicznych. W bieżącym sezonie kończącym się 30 czerwca zakupy rządowe na ten cel wyniosły 48 mln.lb, pochodząc całkowicie z obszaru szterlingowego.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku wełny

Zakończenie sezonu 1951-52 w Nowej Zelandii z ostatnią serią aukcji w pierwszych dniach maja przyniosło meldunki o rekordowej produkcji wełny w tym kraju w wysokości 408 mln.lbs,

czyli o 5% więcej niż w sezonie 1950-51, który odznaczał się dotąd najwyższą produkcją wełny w historii Nowej Zelandii. Szacunek wartości strzyż w 1951-52 wynosi £ 80 mln. w porównaniu z £ 142,7 mln. w sezonie poprzednim. Spadek wartości spowodowany został obniżeniem się cen średnio o 48%. Pierwsze aukcje nowego sezonu 1952-53 rozpoczną się 10-go listopada w Auckland.

Na ostatnich aukcjach majowych jakie odbywały się w Sydney i w Geelong w dniach 26 maja i następnych ceny wełny utrzymywały się bez większych zmian na poziomie trzeciego tygodnia miesiąca. W porównaniu z cenami z poprzednich aukcji w Sydney /1-2 maj/ prawie wszystkie gatunki wełny zwykowały. Najlepsze gatunki merino notowano na poziomie o 5% wyższym; średnie gatunki merino o 15-20% wyższym, a crossbreds i comebacks o 5-10% wyższym. Zainteresowanie i popyt były znaczne a dzienna sprzedaż przekroczyła 10 000 bel. Głównymi nabywcami byli agenci Europy Zachodniej i z Japonii.

Czerwiec jest ostatnim miesiącem aukcji bieżącego sezonu. Rozpoczęły się one w Melbourne 10-12 czerwca, a zakończą się w Perth 27-go i 30-go w Melbourne. Ogólna ilość wełny wystawionej do sprzedaży w czerwcu na aukcjach wyniesie około 245 tys. bel. Pierwsze aukcje sezonu 1952-53 będą miały miejsce w Sydney w pierwszych czterech dniach września.

W początkach czerwca jako ostatniego miesiąca bieżącego sezonu branżowy periodyk brytyjski "Wool Record" z 5.VI. w następujący ogólny sposób komentuje kończący się sezon:

... "wkrótce międzynarodowe koła handlowe będą mogły ocenić w pełni koniunkturę kończącego się obecnie sezonu, który pomimo iż obciążony był poważnymi problemami rynkowymi, nie wykazał na szczęście tyle "sensacyjności" co sezon poprzedni. Amplituda cen na przykład była znacznie mniejsza i nie bez specjalnego podkreślenia należy zanotować, że w chwili obecnej ceny czesanego pranego merino w Australii kształtują się na poziomie około 2s za lb, czyli na tym samym mniej więcej poziomie co na początku sezonu 1951-52 w sierpniu." "Jednym ze zjawisk rokujących duże nadzieje na sezon, który jest przed nami - pisał dalej w/w periodyk - była okoliczność stosunkowo łatwej i szybkiej sprzedaży znacznych ilości wełny w ostatnich dwóch miesiącach, czego nie można było się spodziewać w I kwartale b.r. biorąc pod uwagę tendencje do kurczenia się obrotów międzynarodowych".

Na ostatnich aukcjach majowych w Bradford zainteresowanie nabywców zagranicznych i krajowych było bardzo duże przy pełnej sprzedaży wystawionej wełny. Tendencje kształtowały się mocno, a ceny zwykowały od 5 do 10%.

"Wool Record" podaje z 5 czerwca, że zapasy wełny w Anglii wynosiły na ultimo marca b.r. 143 mln.lb /na bazie pranej/ w porównaniu z 200 mln.lb o rok wcześniej. Ten sam periodyk zamieszcza również zestawienie średnich cen wełny pranej z dostawą /Anglia/ obliczone na podstawie notowań w poszczególnych miesiącach z aukcji brytyjskich i dominialnych co podajemy poniżej /w d za lb/:

gatunek	1951	I	1	9	5	2	V
	XII		II	III	IV		
70°s	144	135	126	116	119	134	
64°s	136	126	120	110	112	127	
60°s	119	111	103	94	92	109	
58°s	104	102	90	82	78	92	
56°s	89	80	77	65	63	72	
50°s	74	68	65	51	52	59	
48°s	72	65	65	51	51	57	

Ostatnie aukcje bieżącego sezonu zostały zakończone w Durban w dniu 28 maja i w Cape Town 30 maja. Transakcje dotyczyły głównie krótkich gatunków wełen oraz niesprzedanych dotąd remanentów z poprzednich aukcji - przeważnie wełen nisko gatunkowych. Zainteresowanie przejawiali głównie kupcy z Francji, Niemiec zachodnich i Stanów Zjednoczonych. Ceny na ogół pozostawały niezmienione przy 5-cio procentowym wzroście dla niektórych gatunków merynosów.

Brazylijscy producenci wełny zwrócili się ostatnio do rządu w sprawie rosnących trudności w upłynnieniu około 22 500 ton wełny ze strzyży w 1950/51 r. 11 500 ton z produkcji 1949/50 rok oraz około 25 000 ton wełny ze strzyży tegorocznej. Ogółem zatem niesprzedane zapasy wełny w Brazylii wynoszą około 60 000 ton. Producenci domagają się skoordynowanej akcji rządu i Banku Brazylijskiego w celu uchronienia hodowców owiec od spodziewanego jak dotąd kryzysu.

W dniu 10 czerwca b.r. najwyższy gatunek 64°s Amer. "Fine" notowany był w Nowym Jorku po 194 ¢ za lb w partiach po 5000 lb. /prana/ w porównaniu z 187,5 ¢ za lb o tydzień wcześniej.

W końcu maja szwedzki urząd kontroli cen zatwierdził 12-13 procentową obniżkę cen na wszystkie gatunki przędzy wełnianej.

Jak donoszą z Anglii zbyt przędzy wełnianej oraz materiałów wełnianych łącznie z kocami wełnianymi był w kwietniu b.r. najniższy od momentu rozpoczęcia się recesji na międzynarodowym rynku wełny i wyrobów wełnianych. Sprzedaż przędzy czesankowej była w Anglii w kwietniu o 32% niższa niż o rok wcześniej, a sprzedaż gotowych materiałów wełnianych o 30% niższa. Spadek zatrudnienia w przemyśle wełnianym wyniósł w kwietniu 1 317 zatrudnionych.

W pierwszych czterech miesiącach b.r. Anglia eksportowała o 44% mniej przędzy wełnianej i o 40% mniej tkanin wełnianych. Największy spadek importu tkanin wełnianych pochodzenia angielskiego należy zanotować w pierwszych czterech miesiącach b.r. w odniesieniu do Irlandii, Afryki Południowej, Nowej Zelandii, Stanów Zjednoczonych i Kanady, oraz Niemiec zachodnich.

WŁOKNA SZTUCZNE I SYNTETYCZNE

H o l a n d i a

Allgemeene Kunstzijde Unie w Eindhoven, która niedawno temu zgłosiła własny patent na włókno syntetyczne podobne do Nylonu, rozpoczęła w maju produkcję w skali przemysłowej i ma już w początkowej fazie pokrywać ilość dotychczas importowanego nylonu. Do końca roku bieżącego produkcja ma być powiększona o 200% tj. do około 100-120 ton miesięcznie. Włókno sprzedawane będzie pod nazwą fabr. ENKALON.

Całość produkcji ma być skierowana na rynek wewnętrzny do produkcji pończoch i damskich wyrobów dzianych.

W ł o c h y

Dla stworzenia częściowej bazy surowcowej dla szeroko rozbudowanego przemysłu włókien sztucznych, założono w roku bieżącym pierwsze plantacje eukaliptusowe o powierzchni ok. 12 000 ha, które mają być stopniowo powiększone do co najmniej 100 000 ha.

J a p o n i a

Produkcja włókien syntetycznych obejmuje obecnie Nylon wg. licencji DU PONT'a i Vinyon wg. licencji American Viscose Corporation w ilości ok. 11 ton Nylonu i 8,5 ton Vinyonu. W związku z coraz to większym zapotrzebowaniem własnego przemysłu, 3 istniejące fabryki mają być poważnie rozszerzone, aby jeszcze w roku bieżącym zwiększyć produkcję o 100%. - Ponadto rozpoczęto w kwietniu budowę nowej fabryki Nylonu w okolicach Kyoto, która ma rozpocząć produkcję w II półroczu 1953 roku.

U. S. A.

American Cyanamid Comp. zgłosiła patent na nowe włókno syntetyczne, którego filament zarejestrowano pod nazwą CYANA i włókno cięte pod nazwą CRESLAN. W postaci włókna ciętego ma być najbardziej przydatne do mieszanek z wełną. W odróżnieniu od Orlanu, Dacronu i Terylenu ma Creslan posiadać wyjątkową zdolność ~~przyjmowania wszystkich barwników~~ używanych najczęściej do farbowania wełny naturalnej. Termin podjęcia produkcji przemysłowej na razie nie został bliżej określony, gdyż rozpoczęcie budowy zakładów przewidziane jest dopiero na koniec roku bieżącego.

Najwięksi dwaj producenci włókien wiskozowych a.m. American Viscose Corp. i Calanase Corp. of America zmuszeni byli zmniejszyć produkcję jedwabiu sztucznego, gdyż przemysł tkacki i dziewiarski, ograniczył swoje zamówienia na przędzę do minimum. Po obserwowanym od dłuższego czasu spadku sprzedaży wyrobów wełnianych i bawełnianych, obecnie uwydatnia się również zmniejszenie konsumpcji materiałów sukienkowych letnich i wyrobów dziewiarskich - bieliźnianych.

Spośród 11 posiadanych przez w/w firmy zakładów, 3

zostały zupełnie unieruchomione a w 5-ciu skrócono czas pracy o 10 godzin tygodniowo.

B e l g i a

Statystyka przemysłu pończoszniczego wykazuje za ostatnie 2 lata następującą sytuację:

	1 9 5 0	rok	1 9 5 1
Produkcja własna pończoch			
damskich nylonowych	551 000	par	697 000 par
" szt.jedwabnych	347 000	"	265 000 "
Import " "	227 000	"	49 000 "
" nylonowych	831 000	"	536 000 "
R a z e m	1 956 000	par	1 547 000 par
z czego wyeksportowano			
pończoch nylonowych	66 000	"	59 000 "
" szt.jedwabnych	37 000	"	16 000 "

przeważnie do Holandii, która odebrała w roku 1950-tym 66 i w roku 1951-szym 76% eksportu belgijskiego.

F r a n c j a

Produkcja włókien sztucznych forsowana w ubiegłym roku, została w związku z zarysowującym się kryzysem również w tej dziedzinie poważnie ograniczona. W I kwartale b.r. wyprodukowano:

włókna ciągłego	13 651 ton	
włókna ciętego	13 623 "	tj.razem 27 274 ton
wobec produkcji IV kwartału 1951 w ilości		29 370 " ●

Eksport w analogicznym okresie wynosił:

jedwabiu sztucznego	2 340 ton	
włókna ciętego	2 695 "	tj.razem 5 035 ton

i był o przeszło 385 ton mniejszy od eksportu X/XII 1951 roku.

Metale i wyroby

Sytuacja na rynku złomu żelaznego w Niemczech zachodnich

Nigdy chyba przedtem hutniczy przemysł Niemiec zachodnich nie znalazł się wobec tak zdezorganizowanego rynku złomu - pisał w końcu maja The Metal Bulletin - jak na początku bieżącego roku. Skomplikowana, i nierealna struktura oficjalnych cen złomu żelaznego doprowadziła do powstania aktywnego czarnego rynku, który dowiódł, że wszystkie wysiłki "rządowe" zmierzające do uregulowania rynku i przywrócenia mu równowagi całkowicie zawiodły.

System kontrolowanych cen i dostaw załamał się, co zmusiło "rząd" do poniesienia dotychczasowej polityki i częściowego zliberalizowania rynku w końcu kwietnia b.r. Początkowo przemysł aprzeciwiał się zliberalizowaniu cen, lecz wobec sytuacji bez wyjścia spowodowanej nieskrępowaną spekulacją ze strony outsiderów, którzy nie przestrzegali żadnych zasad branżowych nie znając nawet gatunków złomu i powodując niesłychany zamęt na rynku, zgodził się popierać politykę "rządową".

Zliberalizowane ceny złomu podniosły się niezwłocznie o 100% z 92 DM na 184 DM za tonę. Ekspertci przewidują, że nie utrzymują się one jednak na tym poziomie obniżając się do 150 DM za tonę. Wkrótce po zliberalizowaniu cen złomu znaczne ilości tego surowca pojawiły się na rynku pochodząc z zapasów gromadzonych przez handlowe koła spekulacyjne.

"Pozostaje jednak otwartą sprawą czy zapotrzebowanie zachodnio-niemieckiego przemysłu hutniczego na złom - jak pisze The Metal Bulletin - będzie w niedalekiej przyszłości nadal pokrywane złomem krajowym w ilości 1/2 mln. ton miesięcznie, z czego na złom stary /z lat wojny/ przypada obecnie 60-65%. Należy pamiętać - stwierdza dalej w/w periodyk - że w latach przedwojennych Niemcy importowały od 2 do 4 mln. ton złomu rocznie i że Tryzonia może niebawem być ponownie importem netto złomu".

Okoliczność ta spowoduje nie tylko trudną sytuację w przemysłach hutniczych krajów importujących dotychczas złom niemiecki, lecz stworzy dodatkowy i trudny problem dla hutnictwa zachodnio-niemieckiego, które przy obecnym braku złomu w skali międzynarodowej nie będzie nigdy w stanie importować tak znacznych ilości złomu jak przed wojną.

W 1951 r. Niemcy zachodnie eksportowały 680 000 ton złomu z czego 379 000 ton do W. Brytanii. Pierwszy kwartał b.r. przyniósł obniżenie się eksportu w skali rocznej do poziomu 350 tys. ton z czego do Anglii 240 tys. ton. Ostatnie meldunki wskazują, że w drugim kwartale b.r. eksport złomu zachodnio-niemieckiego zmniejszył się do 200 000 ton w skali rocznej.

W końcu maja dyrektor zachodnio-niemieckiego Schrottverband'u ogłosił, że w czerwcu b.r. wygasa "rządowe" porozumienie w sprawie dostaw złomu do krajów marshallowskich i Stanów Zjednoczonych. Począwszy od lipca eksport tego surowca dokonywany będzie jedynie w ramach normalnych transakcji handlowych. Eksperci uważają, że nie będzie on przekraczał 20-25 tys. ton miesięcznie. W 1953 roku nie przewiduje się w ogóle eksportu złomu zachodnio-niemieckiego, w związku ze wzrostem zapotrzebowania krajowego równoległe do planowanego wzrostu produkcji stali. Przy produkcji 16,6 mln. ton stali rocznie i przy zbiórce oraz produkcji około 400 tys. ton złomu miesięcznie Niemcy zachodnie nie będą samowystarczalne jeśli chodzi o złom.

Zgodnie z opinią niektórych kół handlowych Tryzonia będzie zmuszona w drugiej połowie przyszłego roku do importu pewnych ilości złomu z Belgii i Francji a w pierwszym rzędzie ze Stanów Zjednoczonych, gdzie - jak twierdzą te same źródła - niedobór złomu już obecnie nie istnieje. Ostatnio Stany Zjednoczone sprzedały np. Włochom 10 000 ton złomu z dostawą w III kwartale b.r.

Reasumując uwagi powyższe należy stwierdzić, że zmiany jakie zachodzą od szeregu miesięcy na zachodnio-europejskim rynku złomu pogłębiają się jeszcze silniej w niedalekiej przyszłości, zmuszając przemysł stalowy do coraz większego przestawiania się w produkcji stali na konsumpcję rudy w miejsce złomu /przy odpowiednim zwiększeniu zużycia koksu/, którego niedobór przy znacznie wyższym poziomie produkcji stali niż w latach przedwojennych nabiera coraz bardziej cech zjawiska długofalowego; /abstrahując oczywiście od jakiegoś poważniejszego kryzysu gospodarczego na obszarze krajów kapitalistycznych powodującego poważny spadek produkcji przemysłu ciężkiego/

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

Trzecia dekada maja przyniosła osłabienie tendencji na kapitalistycznym rynku żelaza i stali, który objęty został również od pewnego czasu kurczeniem się ogólnych obrotów w krajach kapitalistycznych spowodowanych w pierwszym rzędzie trudnościami płatniczymi. Nie oznacza to jednak, że potencjalny popyt na stal uległ zmniejszeniu w okresie realizowania przez kraje kapitalistyczne programów zbrojeniowych, w rzeczywistości jednak ograniczenia importowe spowodowały zmniejszenie się napływu nowych zamówień na stal co w szczególności dało się odczuć na niektórych rynkach kontynentalnych. Jeśli chodzi o dostawców brytyjskich to zjawisko to nie tylko że nie budzi chwilowo większych obaw wobec i tak znacznych opóźnień w dostawach stali dla odbiorców zagranicznych, lecz spowodować może w niedalekiej przyszłości częściowe zwiększenie podaży krajowej w związku ze zmniejszeniem się eksportu.

A n g l i a. Branzowa prasa angielska wyraża w końcu maja i w początkach czerwca ponowne obawy, że program produkcji stali w wysokości 16 mln. ton nie zostanie ponownie wykonany w r.b. Jakkolwiek produkcja w maju będzie może wyższa niż

średnia miesięczna w pierwszych czterech miesiącach roku, sezonowy spadek produkcji w miesiącach letnich ponownie po większą różnicę między rzeczywistą produkcją a zaplanowaną, którą trudno będzie odrobić w IV kwartale.

Zwiększa się tym samym znaczenie dostaw stali amerykańskiej i od nich zależeć będzie w dużej mierze czy brytyjscy konsumenci stali przeznaczonej na potrzeby cywilne będą mogli otrzymywać w drugiej połowie roku nie zmniejszone przydziały stali walcowanej.

Jak już zaznaczono w poprzednich numerach "Rynków Towarowych" przemysł zbrojeniowy w coraz większym stopniu obciąża obecnie krajowy rynek stali w szczególności w zakresie płyt, blach i rur. Fabryki budowy lokomotyw, posiadające obecnie największe zamówienia zagraniczne od zakończenia wojny musiały otrzymać ostatnio specjalne dodatkowe przydziały stali, aby wykonać parowozy zamówione jeszcze w pierwszej połowie r.ub. Stocznice znajdują się jednak w mniej szczęśliwym położeniu nie uzyskawszy jak dotąd żądanych przez nie dodatkowych przydziałów stali.

Wiele firm w środkowej części kraju /Midlands/ skarży się nadal na nieregularne dostawy stali, które niejednokrotnie przechodzą z kilku miesięcznym opóźnieniem powodując przestoje i bezrobocie.

B e l g i a. Ostatnie dni maja charakteryzowały się dosyć wyraźnym osłabieniem tendencji na eksportowym rynku antwerpskim. Napływ zamówień znacznie się zmniejszył, a transakcje z obszarem dolarowym ustały całkowicie przy niezmiennych nominalnych notowaniach \$ 115 - \$ 120 za tonę fob za stal handlową. Niektóre walcownie obniżyły nawet ceny do poziomu \$ 110 - \$ 112 lecz nie spowodowało to wzrostu zainteresowania. The Metal Bulletin stwierdza w komentarzu, że nie wiadomo czy obniżka cen do \$ 85 - \$ 90 za tonę skłoniłaby nabywców amerykańskich do zawarcia transakcji.

Opóźnienia w dostawach stali belgijskiej oraz terminy nowych dostaw zmniejszają się ostatnio z tygodnia na tydzień i nie przekraczają obecnie dla płyt i grubych blach stalowych - dla których były dotąd największe - 3 miesiące.

Obniżone zostały ceny eksportowe cienkich blach o 1000 fr. na tonie do poziomu 9 950 fr.brlg. /1,25 mm/ i 10 500 fr. za blachę 1 mm. W transakcjach z krajami marshallowskimi najczęściej rejestrowaną ostatnio ceną jest 6 000 fr.belg.za tonę fob stali handlowej i prętowej /ca \$ 120/.

F r a n c j a. W związku ze zmniejszeniem się zamówień zagranicznych ceny eksportowe stali francuskiej uległy obniżce o 5-10% wynosząc w końcu maja dla stali handlowej \$ 110 za tonę fob. Płyty ze stali martenowskiej /3/8"/ oferowano w tym czasie po \$ 140 za tonę fob, a stal konstrukcyjną thomasowską po \$ 123 za tonę fob.

W pierwszych dniach czerwca rozpoczęły się we Francji rozmowy między przemysłem hutniczym a rządem w sprawie obniżenia krajowych cen stali o 2,5% w związku ze zniżką ostatnio

cen węgla i koksu o 1,2% o czym donosiły "Rynki Towarowe".

N i e m c y z a c h o d n i e. Sytuacja na zachodnio-niemieckim rynku eksportowym kształtuje się podobnie jak w Belgii i we Francji przy nieco mniejszym jednak osłabieniu tendencji i dłuższych na ogół terminach dostaw. Notowania eksportowe stali handlowej wynoszą nadal \$ 122 - \$ 128 za tonę fob.

W kwietniu produkcja stali walcowanej obniżyła się w Niemczech zachodnich do poziomu 814 407 ton wobec 884 785 ton w marcu b.r.

Z wiarogodnych źródeł donoszą, - jak podaje The Metal Bulletin - że odbudowa wielkich stalowni Riechswerke A.G. /dawniej Herman Goering w Wa enstedt-Salzgitter/ jest całkowicie zapewniona na co przeznaczył już "rząd" boński około 32 mln.DM. Zakłady te były przeznaczone na demontarz, który został przeprowadzony w ca 35-40%.

S t a n y Z j e d n o c z o n e. Sytuacja w jakiej znajduje się obecnie amerykański przemysł stalowy uważana jest przez branżową prasę angielską nadal za niejasną. Sprawa podwyżki płac oraz kompetencje prezydenta nie opuściła jeszcze Najwyższego Sądu Federalnego i nie należy się spodziewać aby rychło się to stało. W między czasie ~~koncerny~~ stalowe - jak podają źródła amerykańskie - straciły na skutek strajków kwietniowych i majowego ponad 2,5 mln. ton stali o wartości blisko 250 mln. dolarów. Niewpłynęło to jednak w sposób widoczny na podaż stali, która uważana jest obecnie, biorąc pod uwagę aktualny popyt - za największą od chwili wybuchu wojny koreańskiej.

Dowodem tego jest z jednej strony propozycja Steel Products Industry Advisory Committee całkowitego zliberalizowania rynku stali w IV kwartale b.r. przy zabezpieczeniu potrzeb przemysłów zbrojeniowych, oraz nie ograniczanie w zasadzie eksportu stali ani jej dostaw dla cywilnego przemysłu amerykańskiego pomimo ostatnich strajków oraz perspektyw ich nowych.

Rejestruje się również znaczną poprawę sytuacji zaopatrzeniowej na odcinku złomu żelaznego, do czego przyczyniły się m.in. i strajki, którego dostawy dla hut są obecnie największe od wielu miesięcy.

J a p o n i a. Z Japonii nadchodzą wiadomości o poważnym zmniejszeniu się transakcji eksportowych. W kwietniu Japonia sprzedała jedynie 69 000 ton stali walcowanej w porównaniu z 281 000 ton w marcu i 163 000 ton w lutym. Przemysłowe koła japońskie przewidują dalszy spadek zamówień z obszaru szterlingowego oraz jedynie nieznaczny eksport na obszar dolarowy na skutek dużej konkurencji na rynkach odbiorczych ze strony innych eksporterów stali i braku większego zainteresowania stalą japońską na rynkach odbiorczych w związku z niekorzystną dla niej relacją cen. Obecnie ceny fob stali japońskiej są już nie wiele niższe od eksportowych cen fob stali belgijskiej czy brytyjskiej

a w niektórych wypadkach zupełnie się zrównały z tymi cenami.

"Uniknięcie poważniejszego kryzysu w ciężkim przemyśle japońskim - stwierdził ostatnio rzecznik Japońskiego Związku Producentów Żelaza i Stali - uzależnione jest obecnie w pierwszym rzędzie od pomyślnego rozwiązania problemu wznowienia na szeroką skalę normalnych obrotów handlowych z Chinami Ludowymi".

Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych

A l u m i n i u m. Donoszą z Tokio, że eksportowe ceny aluminium obniżyły się w ostatnich dniach maja w Japonii o dalsze 1/2 ¢ do poziomu 32 ¢ za lb fob, czyli około £ 256 za long tonę.

Pierwsze wysyłki bauksytu z Jamajki w ilości 11 000 ton wyładowane zostały w portach amerykańskich w pierwszych dniach czerwca, zapoczątkowując w ten sposób znaczną i długoterminową transakcję zawartą między Reynolds Jamaica Mines a amerykańskimi koncernami na dostawę bauksytu w ilości około 1/2 mln. ton rocznie.

Według wiadomości podanych przez Reutera w pierwszych dniach czerwca, rząd Stanów Zjednoczonych zamierza znacznie podnieść górny limit zapasów strategicznych aluminium. Zdolność produkcyjna amerykańskich hut aluminium wynosić ma z końcem 1953 r. 1,5 mln. ton /short/ czystego metalu. W związku z powyższym - co podał do wiadomości jeden z dyrektorów koncernu Kaiser Aluminium and Chemical Corp. - producenci tego metalu wystąpili do władz rządowych z projektem zupełnego zliberalizowania rynku aluminium w Stanach Zjednoczonych z końcem III kwartału b.r.

Dyrektor rządowej General Service Administration stwierdził ostatnio, iż obecna zdolność produkcyjna przemysłu aluminium jest w zupełności wystarczająca na pokrycie przewidywanego całkowitego zapotrzebowania na ten metal w najbliższych kilku miesiącach.

Walcownie aluminium wybudowane w 1950 r. w Austrii w miejscowości Ranshofen wyprodukowały w 1951 r. 7 740 ton blach aluminium, czyli o 220% więcej niż w 1950 r. i 3 924 ton drutu aluminium. Ogólna wartość produkcji wyniosła 100 mln. schil. Około 2/3 produkcji znalazło zbytnie na rynkach zagranicznych. Eksport blachy i płyt wyniósł w r.ub. 2 737 ton, z czego 1 111 ton zakupiła Szwajcaria, 409 ton Szwecja; 361 ton Stany Zjednoczone, 215 ton Finlandia, 203 ton Niemcy zachodnie i 104 ton Brazylia.

B i z m u t. W dniu 26 maja oficjalna cena bizmutu obniżona została w Anglii do poziomu 21s za lb. Poprzednia obniżka ceny miała miejsce w dniu 1-go kwietnia z 28s na 25s za lb fob. W pierwszych czterech miesiącach b.r. Anglia importowała 170,4 tys.lb tego metalu wobec 181,8 tys.lb o rok wcześniej. W tym samym czasie eksport wyniósł odpowiednio 133,4 tys.lb i 96,5 tys.lb.

C y n a. Donoszą z Nowego Jorku, że w końcu maja niektórzy więksi producenci cyny w Boliwii zdecydowali się sprzedać część nagromadzonych zapasów koncentratów amerykańskiej Reconstruction Finance Corporation po cenie 118 ¢ za lb fob porty chilijskie. O trzy tygodnie wcześniej R.F.C. zawarło szereg transakcji z mniejszymi towarzystwami górniczymi na zakup koncentratów cyny po tej samej cenie. Producenci ci zmuszeni byli przyjąć warunki amerykańskie w celu uratowania się od katastrofy finansowej. Banki boliwijskie, które od dłuższego czasu finansowały produkcję koncentratów "na zapasy" /w związku ze wstrzymaniem importu przez USA/ odmówiły dalszych kredytów udzielanych dotąd pod zastaw tych zapasów, a w niektórych wypadkach domagały się ich spłaty.

Zgodnie z opinią "The Metal Bulletin" u cena 118 ¢ za lb po której sprzedana została część nagromadzonych koncentratów cyny w Boliwii, nie może być jeszcze uważana za osłabiającą w przyszłej umowie handlowej między Boliwią a R.F.C.

W 1951 r. produkcja cyny ze złomu w USA wyniosła 3.992 z czego 166 ton otrzymano z zużytych puszek konserwowych, a 3.826 ton ze ścinków białej blachy. Przeciętnie jedna tona /long/ ścinków białej blachy dała w r.ub. 15,89 lb czystej cyny, zaś jedna tona zużytych konserw 14,98 lb czystego metalu.

Zgodnie z szacunkami International Tin Study Group produkcja cyny w I kwartale br. wyniosła w krajach kapitalistycznych 40.200 long ton czyli 160.800 ton w stosunku rocznym wobec 164.000 ton całorocznej produkcji w 1951 r.

Pierwsza dekada czerwca nie przyniosła większych zmian w notowaniach cyny na giełdzie londyńskiej. Cena metalu standart w dostawach natychmiastowych oscylowała w tym okresie od £ 970 za tonę do £ 977 za tonę. Najwyższy poziom cen rejestrowano w połowie tego okresu.

C y n k. "jakkolwiek do końca maja notowania cynku w Stanach Zjednoczonych nie uległy zmianie pozostając na poziomie 19,5 ¢ za lb - będących podstawą do kalkulacji ceny cynku w Wielkiej Brytanii, wynoszącej obecnie £ 156 za tonę - to jednak zaufanie do tego notowania - pisał w dn. 30 maja "The Metal Bulletin" - nie jest zbyt duże". Najlepszym dowodem tego jest fakt - pisał dalej w.w. periodyk - że w transakcjach wolnorynkowych na kontynencie ceny płacone za metal nie przekraczają £ 135 za tonę obniżając się w niektórych wypadkach do £ 130 za tonę fob. a amerykańscy importerzy ociągają się ostatnio z zawieraniem transakcji importowych po 17 ¢ za lb.

W Anglii zakupy cynku przez konsumentów są nadal niewielkie a bieżące zapotrzebowanie chętnie pokrywane jest z zapasów co wskazuje również na przewidywane dalsze osłabienie rynku. Zjawisko powyższe spowodowało, że przydzielony przez Waszyngtońską Konferencję Surowcową przydział cynku na drugi kwartał br. jest większy niż aktualne zapotrzebowanie co przyczyniło się do coraz silniejszego ugruntowania opinii w brytyjskich kołach handlowych, że ograniczenia w zużyciu

cynku przy produkcji niektórych dóbr konsumpcyjnych będą częścią światową lub całkowicie uchylone w niedalekiej już przyszłości.

Zgodnie ze statystyką American Bureau of Metal Statistics konsumpcja cynku w niektórych krajach kapitalistycznych kształtowała się w r.ub. i w 1950 jak następuje /w tonach po 2.000 lb/

	1950	1951
Stany Zjednoczone	967.100	887.000
Kanada	55.000	61.400
Meksyk	10.500	17.900
Dania	6.200	6.200
Francja	105.200	124.100
Niemcy zachodnie	130.100	154.500
Włochy	36.900	48.000
Holandia	22.100	15.100
Norwegia	11.100	12.100
Hiszpania	23.400	23.400
Szwecja	22.100	22.400
Szwajcaria	4.900	14.400
Wielka Brytania	265.300	210.800
Australia	55.500	53.800
Indie	27.600	30.000
R a z e m :	1.743.000	1.681.100

M i e d ź. "Obecnie zachodzą zasadnicze zmiany w strukturze cen miedzi" - pisał w pierwszych dniach czerwca Financial Times. Przeszło od roku na rynku międzynarodowym miały dotąd miejsce trzy podstawowe notowania tego metalu. Najniższym jest krajowa cena miedzi w Stanach Zjednoczonych oddawna "usztywniona" na poziomie 24,5 ¢ za lb /około £.196 za tonę/. Na przeciwnym biegunie znajdują się notowania wolnorynkowe miedzi na różnych rynkach europejskich. W pewnych okresach r.ub. za tonę metalu płacono na tych rynkach £ 450. Między tymi notowaniami znalazła się cena 27,5 ¢ za lb płacona za miedź importowaną do USA. Cena ta ustalona została w maju 1951 r. specjalnym porozumieniem zawartym z Chile, które wygasło w pierwszej dekadzie maja br. Brytyjska oficjalna cena zakupu i sprzedaży miedzi bazowana jest na notowaniu amerykańskim 27,5 ¢ za lb.

Obecnie jednak te nominalne notowania ustępują prawdopodobnie miejsca wyższej i bardziej realistycznej cenie. Zniesiona została kontrola cen na artykuły miedziane produkowane w Stanach Zjednoczonych w związku z równoczesnym anulowaniem ceny maksymalnej 27,5% za lb na miedź importowaną. W ten sposób rzeczywisty poziom cen na rynku amerykańskim kształtować się będzie gdzieś w granicach 32-33 ¢ za lb, czyli około £ 256 - £ 264 za tonę. Jest to cena równa obecnej światowej cenie miedzi płaconej w dolarach. Ten stan rzeczy doprowadzi w rezultacie do uproszczenia chaotycznej dotychczas struktury światowych cen miedzi.

Nie można jednak stwierdzić aby w Stanach Zjednoczonych panowało ogólne przekonanie, że cena miedzi 32 ¢ za lb utrzyma się przez dłuższy okres. Prezes Dodge Copper Products Corpor.

stwierdził ostatnio - biorąc pod uwagę obecny program budowy nowych hut miedzi - że podaż tego metalu w USA będzie w r.b. o 11,5% większa niż w 1951 r. i o 21% większa w 1953 r. Spodziewa się on również, że w 1955 r. podaż miedzi w Stanach osiągnie cyfrę 1.855.000 krótkich ton. "Takie dane - jak stwierdza w.w. oświadczenie - czynią bezpodstawnymi poglądy o długotrwałym niedoborze miedzi i wskazują na ukształtowanie się poziomu cen w granicach 19-24 zł za lb właściwych dla warunków powojennych.

Niedobór miedzi był i jest "wąskim gardłem" amerykańskiego przemysłu metalowego i konstrukcyjnego, dla którego metal ten stanowi jednak nieznaczną stosunkowo pozycję w ogólnych kosztach. W związku z tym należy się spodziewać nadal silnych tendencji na rynku miedzi. W pewnym sensie jest jednak paradoksem, że ceny miedzi mogą wzrosnąć kiedy ceny ołowiu i cynku mają tendencje spadkowe. Ogólnie jednak biorąc najważniejszym zaszłym ostatnio faktem byłaby okoliczność, że wolnorynkowe ceny miedzi obniżyły się, i że amerykańskie i brytyjskie notowania wskazują tendencje do zrównania się z cenami wolnorynkowymi.

O ł ó w . Ostatni tydzień maja i pierwszy czerwca nie przyniosły większych zmian na kapitalistycznym rynku ołowiu. Lekki wzrost ożywienia jaki zanotowano na ultimo ub. miesiąca nie może jeszcze świadczyć o jakimś trwalszym wzmocnieniu tendencji. Na wolnym rynku można było w tym okresie nabyć ołów po £ 105 za tonę fob w porównaniu z oficjalną ceną brytyjską, bazowaną na notowaniach amerykańskich, w wysokości £ 120 za tonę.

Zgodnie z raportem Financial Times'a amerykańska Defence Materials Procurement Agency zamierza nabyć na rynku światowym na zapasy strategiczne i dla bieżącej produkcji przemysłów zbrojeniowych 30.000 ton ołowiu co wzbudziło duże zainteresowanie u eksporterów jugosłowiańskich i meksykańskich dysponujących obecnie większymi nadwyżkami eksportowymi.

W niektórych kontynentalnych kołach handlowych przypuszcza się, że w drugiej połowie roku bieżącego Francja i Niemcy zachodnie posiadać będą pewne nadwyżki eksportowe ołowiu.

W notowaniach terminowych ołowiu na giełdzie metalowej w Nowym Jorku, które podjęte zostały ponownie w ostatnich dniach maja po uchyleniu kontroli zużycia i zapasów tego metalu przez NPA, dostawy lipcowe notowane były w dniach 29-30 maja na poziomie 14,35 zł za lb.

R t ę ó . Nowojorski rynek rtęci wykazywał na początku czerwca dalsze osłabienie tendencji przy obniżce nominalnych notowań z \$ 200 - \$ 202 za butlę na \$ 198-200 za butlę

Dobra inwestycyjne

Spadek produkcji samochodów w U.S.A

Zgodnie z danymi opublikowanymi w BIKI z dnia 31 maja b.r. produkcja samochodów osobowych w Stanach Zjednoczonych była w pierwszych czterech miesiącach b.r. o 34,5% mniejsza niż w tym czasie o rok wcześniej, wybosząc jedynie 1.443 tys. sztuk. Najciężniej obniżyła się produkcja firmy Hudson - o 57,7% a tylko jeden koncern - Willis Overland - wykazał wzrost produkcji z 13.651 sztuk na 19.998 sztuk, głównie na skutek zamówień wojskowych.

Zmniejszenie się produkcji samochodów ciężarowych w tym samym czasie było nieco mniejsze wynosząc 15,7%. Ogółem wyprodukowały Stany Zjednoczone w pierwszych czterech miesiącach b.r. 451,7 tys. sztuk wozów ciężarowych wobec 538,7 tys. sztuk o rok wcześniej. Spadek produkcji ogólnej spowodowany był głównie obniżeniem się wytwórczości zakładów Chevrolet i Ford. Powiększyły natomiast produkcję ciężarówek: koncern General Motors o 18%, Willis Overland o 23% i Studebaker o 46%.

Ogółem produkcja samochodów w USA wyniosła w omawianym okresie 1.895 tys. sztuk w porównaniu z 2.705 tys. wozów w pierwszych czterech miesiącach 1951 r. W tym samym czasie Kanada wyprodukowała w r.b. 132.196 sztuk wobec 169.347 sztuk o rok wcześniej, czyli o 12% mniej.

Wzrost eksportu maszyn i sprzętu rolniczego z Wielkiej Brytanii

W pierwszych czterech miesiącach b.r. Anglia eksportowała maszyn i sprzętu rolniczego nie licząc traktorów za sumę blisko £ 7 mln. czyli o 73% niż w tym samym okresie roku poprzedniego i o 150% więcej niż w analogicznym czasie w 1950 r. Jeśli się weźmie pod uwagę, że całoroczny eksport maszyn i sprzętu rolniczego wyniósł w 1949 r. £ 6,3 mln., to należy stwierdzić, że rozbudowa tej dziedziny inwestycyjnego eksportu brytyjskiego jest znaczna pomimo trudności materiałowych jakie odczuwa przemysł angielski od chwili intensyfikacji programu zbrojeniowego.

Głównymi pozycjami tego wywozu są maszyny i narzędzia do uprawy gleby / pługi, brony, kultywatory itp. / oraz kombajny. Wartość eksportu pierwszych wyniosła w omawianym okresie £ 2.920 tys. a drugich £ 1.543 tys. Jak wykazuje szczegółowa statystyka eksportu brytyjskiego, ceny wywożonych kombajnów były w Anglii w kwietniu b.r. o 20% wyższe niż w kwietniu 1951 r.

a przeciętne ceny eksportowe pługów podniosły się w tym samym czasie o 22%.

Głównym odbiorcą maszyn i sprzętu rolniczego eksportowanego z Anglii była w omawianym okresie, podobnie jak w latach poprzednich Australia, importująca tych dóbr za £1.148 tys. w porównaniu z £ 617,3 tys. w analogicznym okresie r.ub. Nowa Zelandia znalazła się w tym okresie na drugim miejscu z kwotą £ 439 tys. wobec £ 196 tys. o rok wcześniej. Z krajów zachodnio-europejskich jedynie Holandia poważniej zmniejszyła swój import maszyn rolniczych z Anglii. W przeciwieństwie do powyższego znaczny wzrost importu zanotować należy w odniesieniu do Danii, Norwegii i Francji, która była w omawianym okresie trzecim największym odbiorcą brytyjskich maszyn rolniczych i sprzętu.

Eksport brytyjskich maszyn i sprzętu kopalnianego

Zgodnie ze statystyką handlu zagranicznego Wielkiej Brytanii opublikowaną w "Accounts relating to Trade and Navigation of the United Kingdom" eksport maszyn i sprzętu kopalnianego wyniósł w pierwszych czterech miesiącach b.r. około 7.000 ton za sumę £ 1.798 tys. w porównaniu z 6.300 ton i £ 476 tys. w podobnym okresie o rok wcześniej. Eksport wrębiarek mechanicznych kształtował się na poziomie £ 206.222 / £ 190.021/ o rok wcześniej/ a transporterów podziemnych na poziomie £ 351.125 / £ 342.426/.

Około 64% ogólnej wartości eksportu maszyn i sprzętu kopalnianego skierowane zostało w pierwszych czterech miesiącach r.b. na rynki dominialne i kolonialne.

Eksport maszyn do pisania ze Szwajcarii

W kwietniu 1952 r. Szwajcaria eksportowała 6.936 maszyn do pisania za sumę 1.934 tys. fr. szwajcarskich wobec 6.476 sztuk o wartości 1.906 tys.fr. w kwietniu roku poprzedniego. Głównymi odbiorcami szwajcarskich maszyn do pisania były w kwietniu następujące kraje / w tys.fr./ Brazylia - 199,9 / 349,7 w kwietniu 1951 r./; Niemcy zachodnie - 178,2 /11,6 o rok wcześniej/; Indie - 166,9 / 223,1/; Meksyk - 149,5 /135,9/; Francja - 141,7 / 131,1/; Szwecja - 102,4 /44,9/; Belgia-Luksemburg - 85,3/ 40,9/; Kolumbia - 73,8 /9,6/; USA - 65,8 /62,4/; i Holandia - 55,7 /16,9/.

Produkcja łożysk kulkowych

w Austrii

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Monatsberichten des Österreichischen Institues für Wirtschaftsforschung Austria

produkowała w 1951 r. średnio 431.856 sztuk łożysk kulkowych miesięcznie, czyli przeszło pięciokrotnie więcej niż w 1937 r. kiedy miesięczna produkcja wynosiła 80.901 sztuk, i o 25% więcej niż w 1950 r.

Pierwszy kwartał b.r. przyniósł dalszy wzrost produkcji łożysk kulkowych, kiedy średnia miesięczna osiągnęła rekordowy poziom 530 tys. sztuk, czyli o 38% więcej niż w pierwszym kwartale 1951 r. i bliska siedem razy więcej niż w 1937 r. Ogólnie biorąc wzrost produkcji łożysk kulkowych w Austrii jest silniejszy niż powiększanie się zapotrzebowania rynku krajowego powodując wzrost możliwości eksportowych.

Wszelkie obroty szwedzkiego koncernu łożysk kulkowych

Szwedzki koncern łożysk kulkowych AB.Svenska Kullagerfabriken wykazuje rekordowe zamknięcie bilansu za rok 1951. Po raz pierwszy obroty globalne osiągnęły wartość jednego miliarda koron. Około 78% produkcji szwedzkiej trafiło na rynki zagraniczne. Cały koncern wykazywał nadwyżkę 84,2 mln. koron po potrąceniu 187 mln. na podatki oraz po odpisaniu na amortyzację 29,4 mln. koron.

Napływ zamówień w r.ub. był znaczny i wykazywał w ciągu całego roku wzrastające tendencje. Pomimo wzrostu produkcji terminy dostaw uległy zwiększeniu w związku ze zwiększeniem popytu ze strony krajów europejskich. Raport przytacza pomyślną okoliczność zwiększenia zastosowania łożysk kulkowych w kolejnictwie co przyczyniło się w r.ub. na poważne zwiększenie rynku zbytu. Portfel zamówień szwedzkich fabryk koncernu obejmował w styczniu b.r. zamówienia na łączną sumę 290 mln. koron w porównaniu z 180 mln. koron w tym samym czasie w 1951 r.

Ubiegły rok przyniósł również wzrost produkcji i obrotów w zagranicznych wytwórniach i firmach koncernu szwedzkiego. Obroty pięciu wytwórni amerykańskich wzrosły w r.ub. o 44%. Programy zbrojeniowe krajów imperialistycznych spowodowały również powiększenie się obrotów w filialnych towarzystwach na kontynencie, a mianowicie we Francji, w Anglii i w Niemczech zachodnich. W r.ub. uruchomiona została nowa fabryka łożysk kulkowych w Kanadzie i rozpoczęto budowę nowych dużych zakładów w Holandii w miejscowości Veehendaal. W wielu krajach przedstawicielstwa handlowe wyposażone zostały nowe urządzenia i biura. Nowe biuro sprzedaży zainstalowane zostało w in. w Casablance.

Spadek produkcji samochodów we Włoszech

Jak donosi agencja Tass z Paryża w dniu 31 maja, produkcja samochodów we Włoszech wyniosła w I kwartale b.r. 28.969 sztuk wobec 39.512 sztuk w tym samym okresie r.ub. Produkcja samochodów osobowych zmniejszyła się z 32.160 sztuk na 22.679 sztuk; autobusów z 556 na 299, przyczep samochodowych z 3.684 sztuk

na 2.668. W przeciwieństwie do powyższego zwiększyła się nieco produkcja samochodów ciężarowych z 3.112 sztuk w I kwartale r.ub. na 3.305 sztuk w pierwszych trzech miesiącach r.b.

Poprawa w eksporcie samochodów w Anglii

Trudności zbytu na rynkach zagranicznych na jakie natrafiał brytyjski przemysł samochodowy w r.ub. i w pierwszych miesiącach 1952 r., spowodowane w pierwszym rzędzie ograniczeniami importowymi wprowadzonymi na rynkach imperialnych, zmusiły producentów do rewizji dotychczasowej polityki sprzedaży w kierunku z jednej strony zwiększenia zbytu na rynku krajowym tańszych modeli małych wozów ekonomicznych / przy znacznie wyższych cenach niż eksportowe / a z drugiej strony do zintensyfikowania akcji reklamowej na szeregu rynkach zagranicznych, na których ostatnio samochody brytyjskie natrafiały na wzrastającą konkurencję firm francuskich, zachodnio-niemieckich a nawet włoskich.

Ilustracją pogoni za rynkami zbytu jest fakt, że ostatnio wielu dyrektorów spółek samochodowych w Anglii wyjechało do różnych krajów Ameryki-Południowej, Środkowego i Dalekiego Wschodu, aby szukać nowych klientów. W niektórych wypadkach zawarto próbne kontrakty po cenach niższych niż o rok wcześniej.

Jak wykazuje statystyka eksportu kampania ta przyniosła już pewne rezultaty. W pierwszych czterech miesiącach b.r. Anglia eksportowała 110.480 samochodów osobowych za sumę £ 42,0 mln. w porównaniu z 109.566 sztuk i £ 40,9 mln. W ostatnich czterech miesiącach r.ub. i w porównaniu z 103.314 samochodów osobowych o wartości £ 33,7 mln. w pierwszych czterech miesiącach 1951 r. Wzrosła również w tym czasie ilość i wartość eksportu samochodów ciężarowych z 22,8 tys. sztuk na 24,8 tys. i z £ 8,69 mln. na £ 12,8 mln.

